

DET KONGELIGE TEATER

**Det Kongelige Teaters
hovedsponsorer i 2001**

Nykredit A/S
TDC A/S
CSC
House of Prince
SAS

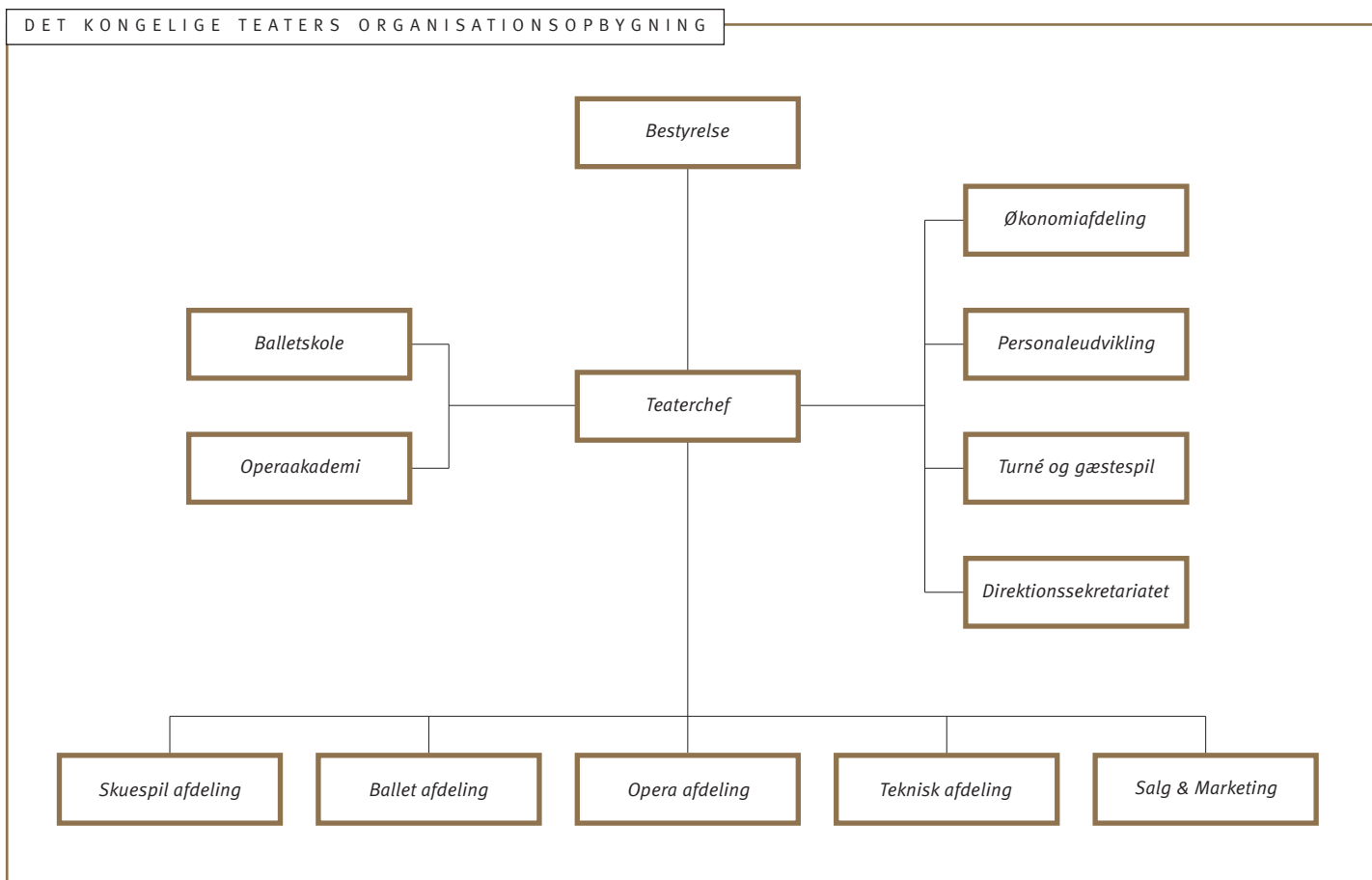
**Det Kongelige Teaters
øvrige sponsorer i 2001**

H. Lundbeck A/S
Danske Bank
Montana Møbler A/S
Martin Professional
Augustinus Fonden
Gad Andersen Fonden
Carl F A/S
J. C. Hempels Fond
KONE Elevator
Schroders

Fotografer:

Freddy Tornberg
Gudmund Thai
Hasse Christensen
Henrik Rasmussen
Henrik Sternberg
Marianne Grøndahl
Martin Mydtskov Rønne
Martin Tulinius
Mike Kollöffel
Thomas Grøndahl
Thomas Petri
Sejersen & Sato

DET KONGELIGE TEATERS ORGANISATIONSOPBYGNING

■ BESTYRELSENS SAMMENSÆTNING

Adm. direktør Mads Øvlisen (formand)

Professor og komponist Karl Aage Rasmussen (næstformand)

Balletmester Sorella Englund

Direktør Litten Hansen

Statsautoriseret revisor Laurits Lauritsen

Operasanger Christine Marstrand (medarbejderrepræsentant)

Fhv. minister Torben Rechendorff

Assistent Vibeke Rothschild (medarbejderrepræsentant)

■ DET KONGELIGE TEATERS DIREKTION

Teaterchef Michael Christiansen

Økonomichef Niels Peter Hermansen

Skuespilchef Klaus Hoffmeyer

Operachef Kasper Holten

Balletmester Aage Thordal-Christensen

Teknisk direktør Nikolaj Jensen

Salg- og marketingschef Peter Sevel

Personaleudviklingschef, Gitte Mandrup (01.04.2002)

Bestyrelsens og teaterchefens beretning 2001

Den 1. januar 1992 trådte en ny lov om Det Kongelige Teater i kraft. En meget vigtig ændring i forhold til tidligere var, at teatret fik en bestyrelse og dermed en væsentlig friere stilling i forhold til Kulturministeriet.

Samtidig blev der indgået en bred politisk aftale i Folketinget, der fastlagde teatrets overordnede mål for de følgende fire år samtidig med, at bevillingerne til teatret forøgedes væsentligt og blev lagt fast for hele 4 års perioden. To senere politiske forlig har fastlagt yderligere politiske mål for teatret samt "frosset" teatrets bevillinger frem til udgangen af 2003.

Der er nu gået 10 år med den nye teaterlov, og bestyrelse og direktion føler, at tiden er inde til at foreta-

ge et tilbageblik over de forløbne år inden blikket på ny vendes mod de store udfordringer, der ligger forude, i forbindelse med åbningen af et nyt opera/balletehus i 2005 og at et nyt skuespilhus i 2007/08.

Bestyrelsen overtog i 1992 et teater stærkt præget af mange års bevillingsknaphed og af problemer både på den økonomiske/administrative side og den kunstneriske side først og fremmest med hensyn til en stærkt nødlidende opera.

I 1992 ansattes en ny teaterchef og en ny engelsk operachef og langsigtede mål blev fastlagt.

På den økonomisk-administrative front blev målene primært:

- Nyt moderne økonomistyringssystem.

Byggeriet af det nye operahus på Dokøen er nu så langt fremme, at det er muligt at få et indtryk af byggeriets omfang

*Modsatte side:
Kvæsthusbroen hvor det nye skuespilhus placeres*

- Stram budget/regnskabsstyring
- Færre og langt mere fleksible overenskomster
- Flere indtægter gennem højere tilskuertal og flere sponsorer

På den kunstneriske side blev de primære mål.

- En kraftig styrkelse og internationalisering af operaen.
- Genetablering af en lille scene til skuespillet

- Teatret bredere ud gennem:
 - Friluftsforestillinger
 - Gratis sommerarrangementer
 - Flere turnéer i Danmark med alle tre kunstarter
 - Genoptagelse af radio- og TV-transmissioner
 - Større fokus på børn og unge og på aktiviteter i tilknytning til forestillingerne.

På bygningssiden.

- Et nyt skuespilhus og flere prøvelokaler til opera og ballet
- Bedre plads til værksteder og administration.

På uddannelsessiden:

- En større og bedre fungerende balletskole evt. med kostafdeling.
- Bedre økonomiske og pladsmæssige forhold for OperaAkademiet.

Meget er nået. Meget er besluttet og på vej. Noget kan og bør stadig gøres bedre.

Et moderne økonomistyringssystem blev indført i 1993 og i de forløbne år har teatret været forskånet for budget- og regnskabsproblemer, ligesom der

DRIFTSREGNSKAB I MIO. KR. / 2001 PRISER											
Regnskab	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Indtægter i alt	340,7	366,5	383,6	391,6	406,8	446,2	430,2	434,0	425,3	419,9	414,0
Nettobevilling	273,0	290,6	315,3	318,2	324,0	342,2	332,1	331,6	335,1	319,3	317,9
Driftsindtægter i alt	67,7	75,9	68,3	73,4	82,9	104,0	98,1	102,4	90,2	100,5	96,1
Driftsudgifter i alt	340,7	366,5	380,8	383,7	400,6	461,2	434,8	431,8	410,0	419,1	417,6
Årets resultat	0,0	0,0	2,8	7,9	6,2	-15,0	-4,6	2,3	15,3	0,7	-3,5
Egenfinansiering*	20%	21%	18%	19%	20%	23%	23%	24%	21%	24%	23%

Note*: egenfinansieringsandelen er beregnet på grundlag af teaterets billetindtægter, sponserindtægter og øvrige indtægter i forhold de samlede indtægter (driftindtægter + nettobevilling)

BELÆGNING / KØBENHAVN												
		1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Skuespil	Sæde	56%	61%	70%	71%	72%	78%	71%	64%	56%	63%	76%
	Værdi	41%	46%	53%	51%	56%	56%	56%	53%	40%	47%	57%
Opera	Sæde	86%	93%	84%	93%	94%	91%	93%	93%	93%	90%	94%
	Værdi	68%	76%	69%	77%	80%	82%	82%	82%	83%	82%	84%
Ballet	Sæde	83%	86%	84%	90%	89%	91%	88%	81%	86%	83%	86%
	Værdi	67%	69%	66%	76%	76%	77%	76%	72%	72%	71%	72%
Koncerter	Sæde	87%	86%	85%	82%	92%	82%	76%	77%	68%	82%	78%
	Værdi	69%	71%	75%	76%	83%	76%	71%	70%	67%	76%	77%
I alt	Sæde	74%	78%	79%	84%	84%	86%	83%	77%	78%	78%	85%
	Værdi	59%	63%	63%	69%	71%	73%	73%	70%	69%	69%	74%

ikke har været væsentlig kritik fra revisionen. Driftsregnskabet har udviklet sig, som det fremgår af ovenstående:

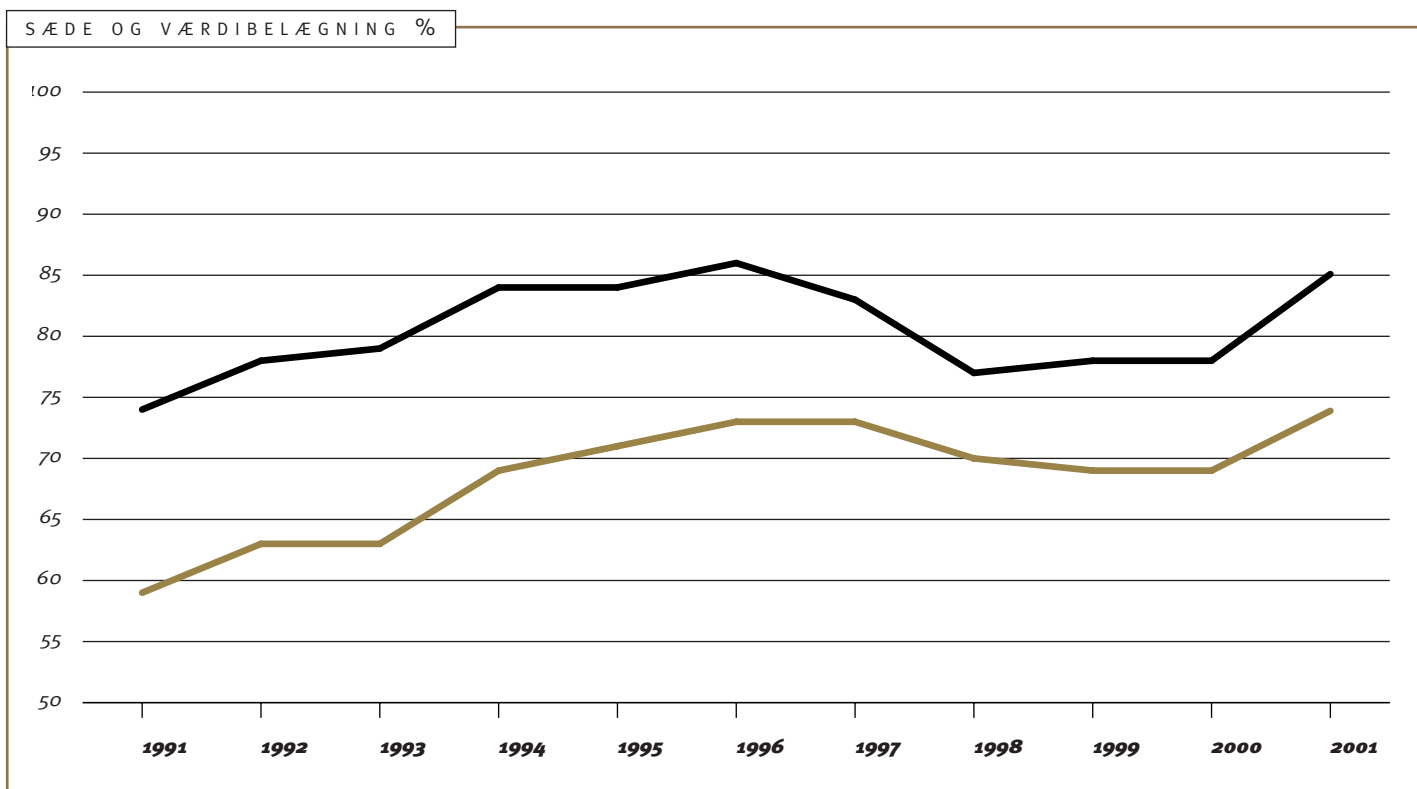
Som det ses er teatrets egne indtægter øget forholdsmæssigt gennem årene, således at egne indtægter – d.v.s. teatrets egenfinansiering – er steget fra ca. 20% i 1991 til 23% i 2001. 1996 viser et stort – på forhånd budgetteret – underskud på grund af de mange kulturbyårsaktiviteter. Også 2001 viser et lille – budgetteret – underskud som følge af budgetteret udjævning af vedtagne besparelser.

Ser man på belægningsprocenterne har de udviklet sig således at belægningsprocenten i 1991 var 74%

og 10 år efter 85%. D.v.s. at 6 ud af 7 sæder på årsbasis er fyldt op. Det vil nok være muligt at komme en smule højere, men alt for høje belægningsprocenter er ikke i sig selv ønskeligt. Teatret skal ikke kun spille sikre kassesuccesser.

Også værdibelægningsprocenten er steget fra 59% i 1991 til 74% i 2001, d.v.s. at de solgte sæder stadig sælges forholdsvis tæt på fuld pris – d.v.s. uden store rabatter.

Et blik på antallet af tilskuere i København og provinsen under ét viser store svingninger mellem kunstarterne gennem årene men tendensen er klar. Med udgangspunkt i ca. 400.000 tilskuere i 1991 er

ANTAL FORESTILLINGER / KØBENHAVN, INDENLANDSKE OG UDENLANDSKE TURNÉER

	1991*	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Turné indland		42	88	83	97	63	104	74	48	80	101
Turné udland		16	10	4	17	3	1	10	17	33	5
Turnéer i alt	58	58	98	87	114	66	105	84	65	113	106

*Note: for 1991 er ind og udenlandske turnéer lagt sammen

tallet i de seneste år steget til gennemsnitligt 440.000. Hertil kommer tilbagevendende uden-dørsforestillinger i Dyrehaven, der samler ca. 60.000 tilskuere pr. gang og de store gratis opera- og balletsomerarrangementer, der nu nærmer sig 100.000 mennesker til 3 årlige arrangementer.

Antallet af indenlandske og udenlandske turnéer er svinget meget i perioden men også her er der en klar stigende tendens fra 58 forestillinger i 1991, til gennemsnitlig 80-90 forestillinger årligt, dog med 1999 som en uacceptabel undtagelse.

I 1991 spillede 615 forestillinger i ind- og udland. Tallet svinger meget, men er i løbet af de 10 år steget

til et niveau på ca. 700 årligt: Et blik på antallet af forskellige opførte værker viser, at der gennem hele perioden gennemsnitligt er opført ca. 60 forskellige værker hvert år. Samlet kan det konstateres, at teatrets produktion igennem perioden er øget med ca. 15-20%. Reelt er tallet dog væsentligt højere, da en meget stor del af forøgelsen er sket på operaens område, hvor produktionerne er meget kostbare. Omkring 1990 produceredes kun 1-2 nye operaforestillinger om året. Tallet har de senere år ligget på 4-5.

For at bedømme teatrets produktivitet er det derfor naturligt at se på antallet af ansatte, d.v.s. forbruget af årsværk (personalet omregnet til heltidsbeskæftigede).

ANTAL FORESTILLINGER / INDENLANDSKE OG UDENLANDSKE											
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Skuespil	329	308	400	407	402	422	417	443	344	464	428
Opera	139	120	139	143	127	131	147	146	132	152	134
Ballet	133	160	155	166	157	155	120	129	122	139	123
Koncerter	14	13	12	16	14	14	16	15	20	15	15
I alt	615	601	706	732	700	722	700	733	618	770	700

PERSONALE / ÅRSVÆRK											
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
I alt	831	837	850	851	817	825	823	857	847	842	827

Tabellen viser, at antallet af forbrugte årsværk har været nogenlunde konstant i hele perioden. Det er således lykkedes, at producere væsentligt flere forestillinger, turnéer og friluftsansatte uden at øge antallet af ansatte.

Til denne udvikling skal det bemærkes, at grænsen for produktivetsforbedringer er nået, og at yderligere kvantitative forbedringer uundgåeligt nu vil medføre faldende kvalitet. Det skal også bemærkes, at de store produktivetsstigninger er sket i midten af 1990'erne, medens målet de seneste år har været at fastholde de opnåede forbedringer.

Det Kongelige Teaters ledelse finder det nuværende produktionsniveau passende. Eventuelle besparelser på teatret kan og bør derfor ikke gennemføres uden en sænkning af aktivitetsniveauet.

Til billedet af udbredelsen af teaterets forestillinger hører også udviklingen af radio/TV-transmissioner. Der var ingen transmissioner i begyndelsen af 1990'erne. Tallet er nu gennemsnitligt 10 årlige transmissioner af opera, skuespil og koncerter. Hovedparten er radiotransmissioner, og det kan give anledning til bekymring at TV-transmissioner er faldende.

Den væsentlige årsag til de forbedrede resultater er

personalets store indsats. Der er løftet i flok og løbet lidt stærkere de seneste år.

En anden medvirkende årsag til de opnåede forbedringer skyldes, at det gennem perioden er lykkedes at forenkle overenskomsterne på teatret. I 1991 var der ca. 20 forskellige overenskomster foruden mange tjenestemandsansatte. I 2000/01 lykkedes det at samle alle overenskomster for de tekniske grupper i en fælles overenskomst. Denne indebærer nedbrydning af faggrænser og ikke mindst indførelse af en årstimenorm for sceneteknikken, således, at der er skabt mulighed for at den enkelte tekniker kan følge en kunstnerisk produktion "i døgn drift" uden at det udløser overarbejde, blot han på årsbasis ikke har for mange timer. Denne aftale har betydet en markant forbedring i prøveforløb og afvikling af forestillinger.

Også på kunstnerområdet er nu etableret en fællesoverenskomst med fleksible arbejdstidsregler. Det er imidlertid ikke lykkedes at indgå aftale med balletten om deltagelse i denne aftale, der dækker alle andre kunstnere.

På uddannelsesområdet er der sket mærkbare ændringer. Ballettens læseskole blev i 1996 udliciteret til N. Zahles Skole, der i et tæt samarbejde med Det Kongelige Teater sikrer, at de ca. 60 børn på bal-

Et Folkesagn: Elever fra Det Kongelige Teaters Balletskole

Eleverne i Det Kongelige Teaters Balletskole

lets skolen undervises og eksamineres på et niveau svarende til de krav, der stilles uden for Det Kongelige Teater. Denne ændring er sket med stor støtte fra forældre kredsen.

I 1996 åbnede Det Kongelige Teater i Holstebro en ny balletskole med ca. 30 elever i alderen 6-12 år. Undervisning sker i samarbejde med Peter Schaufuss Balletten og Holstebro Kommune.

Endnu en balletskole åbnes i Odense i august 2002 i et samarbejde mellem Fyns amtskommune, Odense Kommune, Odense Teater og Det Kongelige Teater. Også denne skole vil få ca. 30 elever, således at teatret fremtidig vil undervise ca. 120 balletbørn fordelt på 3 skoler. Tilstrækkeligt til at Den Kongelige Ballet fremover vil kunne baseres på stort set udelukkende danske dansere. Det Kongelige Teater arbejder samtidig med planer om i samarbejde med N. Zahles Skole at etablere en kostafdeling for ca. 20 børn placeret i bygningsmæssig tilknytning til teatret.

Også OperaAkademiet har fået bedre vilkår i form af nye lokaler, bedre øverum, mulighed for egne scene-produktioner og flere økonomiske midler.

Men det vigtigste er naturligvis de producerede forestillinger. Bestemt ikke alt er lykkedes, men

meget. Operaen har i de forløbne år oplevet et niveau løft, der har vakt international genklang. Både Det Kongelige Kapel, Det Kongelige Operakor og et enestående dansk operaensemble har sammen med danske og internationale dirigenter, instruktører, scenografer og gæstende sangere bragt kunstarten til et niveau, hvor den har gjort sig fortjent til et nyt operahus.

Balletten har igennem hele årtiet haft problemer med hyppige chefskift og mærkbare samarbejdsproblemer. Det har i perioder været svært at fastholde både Bournonvilletraditionen og behovet for fornyelse. Balletten har imidlertid i disse år på mange måder fornyet sig og oplevede i 2001 en meget stor publikumsgunst. I de kommende år forberedes det store Bournonville festår i 2005, sideløbende med forberedelsen til indrykning i det nye opera/ballethus. Balancegangen mellem det klassiske og moderne vil fortsat være en gigantisk udfordring, men balletten står godt rustet til at løse opgaven.

For skuespillet har det forløbne 10-år været vanskeligt. Kampen mod en nedslidt Stærekasse var hård og ophørte først, da "Kassen" blev fredet. Derefter tabtes også den næste kamp om Sverre Fehns nye skuespilhus i Tordenskjoldsgade. Og skuespillet var

Udsmykning fra

Stærekassen:

Neptun bag sit spand
– fra kuplen i forhallen

fortsat henvist til den tidligere Radiofonibygning og til det ombyggede elværk i Gothersgade.

Så kom løsningen i sommeren 2000 – et nyt skuespilhus på Kvæsthusbroen. Efter 125 års kamp er løsningen indenfor rækkevidde. Det er næsten ikke til at fatte, derfor holder teatret vejret indtil grave-maskinerne forhåbentlig dukker op i 2004.

I mellemtiden har skiftende skuespilchefer udfordret publikum med ny dansk og udenlandsk dramatik og moderniserede klassikere. Skuespillet – og dets chefer – har været hadet og elsket, udskældt og rost.

Sådan skal det være. Det værste ville være et skuldertræk. Skuespillet er værnet om det danske sprog og dansk kultur. Det skal ville noget, det skal udfordre, det skal beundres, men også det modsatte. Om det er lykkedes må andre bedømme. Men det er her og det har skabt debat, givet os uforglemmelige oplevelser og også aftener, vi hurtigt har glemt.

Vi glæder os over, at Folketing og Regering har besluttet, at vi er værd at investere i. Det bliver opgaven at bevise, at de har ret.

På bygningsområdet har teatret gennemlevet en omfattende fornyelse.

- I 1993 blev teatret i Boltens Gård taget i brug.
- I 1997 erstattedes det af teatret i Turbinehallerne. I 1999 ombyggedes Turbinehallerne, således at der kan spilles teater i begge haller samtidig.
- 1994 erhvervedes et stort lejemål i Grøns Pakhus, hvor muren ind til Det Kongelige Teater blev gennembrudt med henblik på etableringen af Det Kongelige Teaters skræddersale.
- I 1996 overtoges Brønnums hus på hjørnet af Kgs. Nytorv, der nu huser skuespiladministration, marketing og balletskolen.
- I 1999 overtoges ca. 3000 m² i Hirschprungbygningen i Tordenskjoldsgade. Bygningen huser i dag det ombyggede billetkontor og hele operaadministrationen og operaAkademiet med prøvelokaler.
- I sommeren 2000 besluttede skibsreder Mærsk McKinney Møller at forære staten et nyt opera/ballethus på ca. 30.000 m². Bygningen er under opførelse på Dokøen og vil ved færdiggørelsen 1. oktober 2004 utvivlsomt blive et af verdens bedst fungerende opera/ballethuse. Ved modtagelsen af gaven besluttede staten at øge sine bevillinger til Det Kongelige Teater med 100 mio. kr. årligt og Københavns Kommune gav tilsagn om at yde et årligt tilskud til teatret på 40 mio. kr.
- I sommeren 2000 besluttede partierne bag forliget om Det Kongelige Teater at bygge et nyt skuespilhus på 16.000 m² på Kvæsthusgrunden ved Skt.

Alle skystykkerne på trappeløbenes skrånede lofter er også blevet rensset og restaureret, så de nu fremstår med fuld farvestyrke

Hendes Majestæt Dronning Margrethe på besøg i den nyrenoverede Stærekasse

Annæ Plads. En arkitektkonkurrence er under bedømmelse i juryen og byggeriet ventes påbegyndt i 2004 og afsluttet ca. 3 år senere. Når bygningen overtages afgiver Det Kongelige Teater Turbinehallerne, Brønnums Hus, Grøns Pakhus og teatersalen i Stærekassen.

- I januar 2002 genåbnede Stærekassen som skuespilscene efter en ydre og indre renovering til 100 mio. kr. Ombygningen er yderst vellykket og forholdene er stærkt forbedrede for publikum, hvilket imidlertid ikke gælder sceneforholdene.

I 2007/08 vil moderniseringen af Det Kongelige Teater økonomisk, bygningsmæssigt og organisatorisk være tilendebragt. Teatret ser frem til at udnytte de store muligheder som nye huse giver, og som forstærkes af den bevillingsforøgelse der er vedtaget i tilknytning til indvielsen af det nye Opera/ballethus. Den seneste finanslov inderholder dog betragtelige besparelser for Det Kongelige Teater i 2004 og følgende år. Disse besparelser betyder at det planlagte aktivitetsniveau vil blive tilpasset de reducerede bevillinger.

De næste 5 år vil derfor stille store krav til Det Kongelige Teaters ledelse og medarbejdere. Nye bygninger, ny teknologi, nye arbejdsmetoder skal tages i brug. Intet vil være som det plejer.

For de kunstneriske ensembler betyder indvielsen af de nye huse, at de mest optimale vilkår stilles til rådighed for scenekunsten på Det Kongelige Teater. Større huse kræver flere kunstnere. Det er af afgørende vigtighed, at processen mod de nye bygningsværker bliver styret således, at prioriteringen af kunsten aldrig må vige for andre hensyn.

Teatret spredes og bliver større. Det stiller større krav til sikringen af at Det Kongelige Teater ikke forvandles til en "kunstfabrik" men bevarer sit enestående præg, at være arnested for den ypperste scenekunst, landet kan præstere.

De næste fem år bliver den største udfordring Det Kongelige Teaters kunstneriske, tekniske og administrative ledelse har haft i teatrets 250 årige historie.

Kvalitet, nytænkning, omhu og respekt bliver nøgleordene. Det er et stort ansvar landets ledelse har lagt på teatrets ledelse og medarbejdere. Opgaven vil blive løst med respekt herfor.

Mads Øvlisen

Michael Christiansen

Peer Gynt: Joen Hovgaard,
Niels Bender, Nikolaj Lie Kaas
og Helge Scheuer m.fl.

Skuespilchefens beretning

2001 var året hvor et ældre ægtepar prajede skuespilchefen i Adelgade for at fortælle, hvor vellykket de syntes Turbinehallerne var som teater, og hvor glade de var for at komme der. I løbet af efteråret var det som om de gamle fabrikshaller endelig ”slog an” som kongeligt teater. Det var ikke mindst glædeligt, fordi hallerne dannede rammen om både helt moderne stykker og gamle klassikere. Hallernes betydning har mindsket forskellen mellem nyt og gammelt, fordi de mange klassiske stykker i de rå omgivelser fik et skub ind i vores moderne tid.

Smertefrit er det ikke gået. Striden mellem nyt og gammelt har skabt rifter, og for nogle er der gået kludder i forventningen til et kongeligt teater. Måske var det en idé her i årsberetningen at fortælle lidt om, hvorfor vi arbejder med klassikerne som vi gør. Med den tilføjelse én gang for alle, at vi også præsenterer helt ”naturtro” klassikergengivelser.

I de seneste sæsoner har Det Kongelige Teaters klassikerforestillinger fyldt mere i publikums bevidsthed end de moderne udspil. Det er ikke noget vi har villet, og måske er tiden bare altid til klassikere, og denne tid i særlig grad på grund af nostalgi og rådvildhed: Hvor er vi på vej hen? Så søger man det kendte. Men også fordi fortiden, historien, og altså klassikerne, igen er blevet et forrådskammer. I de velkendte opskrifter søger vi ubevidst en solidaritet med vores egen tid, det uventede sideblik på nutiden som er sjovt, fordi det netop ikke er møntet på os, fordi det er udogmatisk, og derfor tilsyneladende uskadeligt.

Fruentimmerskolen, Den vægelsindede, Sælsomt mellemstil, Egelykke, Kærlighedens kværlanter, Gengangere er nogle titler fra de seneste år, som har bragt publikum i svingninger. Der er ingen tvivl om, at netop den slags stykker er hvad folk venter

Jean de France: Søren Sætter-Lassen

Antonius og Cleopatra: Benedikte Hansen og Peter Gilsfort

sig af Det Kongelige Teater. Spiller vi dem, kan publikum kende os og kendes ved os.

Men alligevel har det jo ikke været nogen harmonisk atmosfære, vi har spillet i, heller ikke klassikerne. De er ikke bare blevet modtaget som guldklumper. Hvad man spiller og ikke spiller på et teater er udtryk for en politik, måske en polemik, i hvert fald et syn. Nogen kan have et andet syn.

Hvad gemmer der sig bag skuespillets valg af forestillinger i det klassiske repertoire?

Selvfølgelig skal vi spille klassikerne. Men først og fremmest skal vi bringe dem i spil.

I begyndelsen af 90'erne opsagde en kendt dansk politiker sit abonnement på Det Kongelige Teater med henvisning til, at der ikke var nogle klassiske

skuespil. På repertoireet stod bl.a. Sofokles' *Ødipus* og Ostrovskys *En slyngels dagbog*. Teatrets nuværende skuespilchef havde også den gang en vis indflydelse på, hvad der blev spillet, og det er værd at slå fast, at striden om hvem der er klassikere er blevet skærpet op igennem 90'erne, fordi teatret i stigende grad har valgt også at spille de ukendte klassikere.

Sagen er, at *Ødipus* ikke burde være en ukendt klassiker. Lige så lidt som *Prinsen af Homburg*, *Sælsomt mellemspil*, *Kjartan* og *Gudrun* og *Det'en skam hun er en mær*, for nu at nævne nogle andre skuespil som Det Kongelige Teater har opført og som enkelte skribenter blandt publikum har kaldt skæve.

I skuespillet synes vi, at det danske folk i årtier er blevet præsenteret for et alt for snævert billede af det klassiske teater. For det første bliver mange gode

Klaras forhold:

Helle Hertz, Alexandre

Willaume-Jantzen, Susanne

Storm og Pete Livingstone

stykker liggende ulæst, og der er langt flere rigdomme gemt i skufferne end folk ved af. Det er synd.

Men det er ikke engang det væsentligste. Det drejer sig om at spille levende teater. Og man gør ikke Holberg levende ved så at sige at lægge Holberg ned over Holberg. Altså ved at definere Holberg som en færdig forfatter i en ramme med en ganske bestemt stil og et historisk verdensbillede som man så vil have os til at stille skarpt på, på bekostning af vores moderne forvirring. Vi går mere ind for at lægge vores egen tid ned over klassikere som Holberg, Strindberg eller Sartre, for så begynder de at stritte og blive synlige igen. Og vores egen tid bliver også mere synlig ved at få Sartre som medspiller og suflør, i stedet for at få ham kanoniseret som Sartre. Kort sagt: På Holbergs tid var Holberg et levende, uafsluttet fænomen, han var faktisk endnu ikke Holberg. Hvorfor skulle vi så holde ham fast i den rolle? Holberg er død, Holberg leve!

Dertil kommer, at vi nægter, at de samme seks-syv mesterværker af Shakespeare, Molière etc. til enhver tid er dem, der bringer vores blod i kog. Det er en autoritetstro, som ikke har hjemme på teatret.

Dette er ikke et forsvar for at brække Shakespeare eller Tjekhov op med en kødøkse eller aldrig at

spille de kendte stykker. Men det er et forsvar for den uopdagede fantasirigdom som, låst inde af diverse kanoniseringer, ligger gemt i europæisk teaterkultur.

Vi lægger skuespillets repertoire i tillid til, at en storby som København kan stille med et publikum, der er lige så nysgerrige, som vi selv er. Teatret må prøve at være solidarisk med en samtid, som er så fuld af kaos og omvæltninger, at også klassikerforestillingerne på en nationalscene kan bidrage til at gøre menneskene levedygtige i netop sådan en tid.

Det var derfor opmuntrende, at publikum i 2001 strømmede til både Strindbergs besynderlige sjæledrama *Skyld og skyld* og Shakespeares hidtil uspillete kaosdrama *Antonius og Cleopatra*.

Men en nationalscene må indrette sig efter den modtagelighed, som publikum og medierne kan mobilisere. I en periode, hvor skuespillet har været henvist til Turbinehallerne p.g.a. Stærekassens ombygning, måtte vi gøre alt for at friste de mange, som af gode eller mindre gode grunde gerne vil se det, de kender og har hørt om. Derfor fyldtes den store Turbinehal med tilskuere til årets store klassikersatsning *Peer Gynt* og derfor vendte den knap så ukendte Holberg tilbage til Gamle Scene med *Jean de France*. Og halvmoderne klassikere med berømte titler som *Glasmønstret* og *Anna Sophie Hedvig* fik atter fat i et bredt publikum. Især Kjeld Abells historie om den anonyme skolelærerinde, der likviderer en tyrann fra lærerværelset, blev en velspillet ensembleforestilling, som en række af udsolgte huse tog til sig som dybt vedkommende. Også det nye turnésamarbejde med Det Danske Teater blev præget af klassikerpolitikken: Valget af *Arsenik og gamle kniplinger* var et budskab fra Nationalscenen om, at dette stykke pop er en moderne klassiker.

Da de to turbinehaller nu var vores hovedscene, besluttede vi at gøre det lettere for publikum at skelne mellem dem. Så de kendte klassikere blev anbragt på Store Turbinehal, og så kunne man se ny tysk dramatik på Lille Turbinehal, nemlig *Klaras forhold* af Dea Loher i Rolf Heims levende og plastiske iscenesættelse. Og samme sted kunne man opleve

en ung, nytænkende instruktør Anders Paulin i selskab med Christian Friedländer genskabe Sartres *Urene hænder* som moderne politisk teater. Selvfølgelig blev forestillingen en musikalsk rejse i tiden fra 1940 til i dag, hvor den revolutionæres skæbne til slut er at blive henrettet til tonerne af ungdomsoprørets Beatlesmusik.

Sådan vil vi gerne arbejde med klassikerne i skuespillet: Få publikum til at føle sig smerteligt levende i dag ved at pudse fortiden på os. Vise at selv fortiden kan forvandle sig, fordi den er en del af os, og vi er ikke længere kun hvad vi var.

På den måde er der egentlig ikke forskel på nyt og gammelt. Kun hvis det gamle bliver låst fast i sin gammelhed, spærret inde i sin egen tid: Molière skal spilles som Molière var! Hemmeligheden ved teater er forvandling, derfor kan man ikke anholde en forestilling, fordi den tager Shakespeare ved vingebenet, kun hvis den lader være. Og ser man rigtigt efter, så er teater altid klassisk, også moderne teater, for et menneske, der spilles af en skuespiller, bliver i samme øjeblik til en figur, han er genkendt, han træder ind i et anegalleri, mennesket bliver klassisk af at blive spillet, det dør en smule og får til gengæld et kunstigt liv. Teatrets opgave er at gøre mennesket klassisk.

Lad os blive tørskoede. Hvad vi end spiller skal være et udspil til vores egen tid. Det er ikke nok at spille Sartre, og det er heller ikke nok at opleve og bedømme *Urene hænder* alene ved at se på, om det stemmer med Sartres filosofi og forfatterskab. Det drejer sig ikke om at spille Sartre, men om at bringe ham i spil. Bringe ham i spil, i teatret selv og i tiden. Det var hvad Anders Paulin udrettede med *Urene hænder*, og derfor pegede denne forestilling fremad i repertoireet i 2001.

Det gjorde ikke sagen ringere, at de syv skuespillere i *Urene hænder* spillede sammen som musikere med ørerne på stilke. I det hele taget har teatrets skuespillere, med de gode gæster som er nødvendige så længe vi selv ikke er så mange, vist hvad fortættet ensemblespil kan give et publikum, som er oplagt til mere end den sidste ærede jargon.

Et skuespillerensemble er et ideal under opbygning. Det er en mærkesag at bane vej for i en tid, hvor den individuelle stjernefedme igen synes at vinde frem. Og det er særlig frydefuldt at dyrke på et teater med så mange reelle stjerner som Det Kongelige Teater.

Hvilket fører os tilbage til spørgsmålet om klassikerne. De nyder godt af skuespillere, der er vant til at veksle mellem gamle og nye tekster og som ved at spille begge dele viser vej for publikums lyst til at se begge dele.

At en hengiven tilskuer opsiger sit abonnement, fordi han ikke kender de klassiske titler, skuespillet har sat på programmet, siger mere om snæverheden i det daværende københavnske repertoire end om en evt. skævhed i det nye repertoire.

Alligevel er det en opgave at kalde hengivne men frafaldne tilskuere tilbage til skuespillet. I den forbindelse er det en lys udsigt, at mørke stykker der gider se den moderne tilværelse i øjnene, frister dagens publikum lige så stærkt som de lette tilbud.

Klaus Hoffmeyer

Urene hænder:
Olaf Johannessen

Falstaff: Gisela Stille

Operachefens beretning

Den Kgl. Opera har sat sig som mål at være Nordens førende operascene og som sådan bindeled mellem den meget store talentmasse i Skandinavien og den internationale operascene. For at nå og til stadighed fastholde dette mål er en række faktorer vigtige for os at arbejde med: Repertoire, casting, ensemblene, opsætninger, identitet, profil og netværk.

Man kan aldrig blive international ved blot at kopiere de førende huse ude i verden. Har man penge nok, kan man naturligvis i princippet altid hyre de til enhver tid førende kunstnere og flyve dem ind – og ud igen. Men for på længere sigt at arbejde med et internationalt niveau, er det først og fremmest vigtigt at udvikle og fastholde en klar identitet kombineret med et højt kvalitetsniveau. København skal

– både i de nuværende og ikke mindst i de kommende bygningsmæssige rammer – udvikle en klar identitet som et nordisk hus.

Hvordan spiller man opera i Norden? Hvorfor? For hvem? Og hvilke operaer? Disse spørgsmål er centrale for at kunne skabe en identitet, som er tilstrækkelig spændende til at tiltrække en international opmærksomhed og skabe sig en plads på landkortet. Men også for at kunne spille opera som meningsfyldt kunst for et levende publikum.

Repertoiret må naturligvis kunne rumme det brede mainstream-repertoire, som ethvert operahus til enhver tid må kunne måles på. Men for at kunne placere sig som førende i Norden, må repertoiret også

Le Grand Macabre: Sten Byriell

Salome: Lone Koppel og Ole Hedegaard

række ud over dette: Både til den tidlige musik, til rariteterne og til den helt nye musik. En handlingsplan er lagt for den tidlige musik, og dette vil materialisere sig i 2002, men allerede i 2001 fyldte den ny musik med Ligetis *Le Grand Macabre* en markant plads i repertoiret, og *Brecht/Weill* forestillingen i januar var med til at udvide operapublikummets horisont. Rossinis *Rejsen til Reims* var et sprudlende eksempel på en glemt opera, der i David Radoks iscenesættelse og med Giancarlo Andretta som dirigent løftedes til årets største succes, mens den danske operatradition blev plejet med en omgang *Maskerade'r*, hvor nye sangere under Musikchefens ledelse voksede ind i de roller, der står i centrum af dansk operas selvopfattelse.

Det bredere repertoire var især domineret af Verdis operaer med centrum i den store Verdi Festival, som i maj måned 2001 hævdede Den Kgl. Operas internationale profil. Nyopsætningerne af *Otello* og *Maskeballet* arbejdede på meget forskellig måde med en moderne æstetisk tilgang til Verdis operaer, og i kombinationen med mere traditionelle opsætninger af *Falstaff* og *La Traviata* lykkedes den tilsigtede bredde i Verdi Festivalen. Mozart-repertoiret blev båret af en meget velbesat *Don Juan* med yngre sangere, ligesom *Carmen* og *La Boheme* var sikre publikumsfavoritter.

Men hvis det høje kvalitetsniveau skal fastholdes, er der for lidt kapacitet på Gamle Scene til at rumme et tilstrækkeligt bredt og varieret repertoire. Derfor skal

Otello:

Det Kongelige Operakor

det nye operahus – i kombination med Gamle Scene – fra 2005 sikre os mulighed for en langt bredere repertoire-profil, som på sigt er en forudsætning for at kunne fastholde et højt internationalt niveau.

En anden faktor er castingen: At præsentere de bedste nordiske sangere i forestillinger på et internationalt niveau står centralt i bestræbelsen på at skabe en nordisk identitet. Derfor er det vigtigt hele tiden at kunne udvikle det faste solistensemble og at kunne give de fastansatte solister tilstrækkelige og rigtige udfordringer, så vi kan tiltrække det bedste af nordisk sangerpotentiale. Og det er tilfredsstillende at notere sig, at ensemblet også i 2001 blev udvidet med meget stærke talenter i flere rollefag, mens mange ”gamle” medlemmer lagde nye alen til deres udvikling med solistisk frihed inden for et stærkt profileret kollektiv.

En forestilling som *Rejsen til Reims* gav store udviklingsmuligheder for det brede ensemble og gav Den Kgl. Opera et vigtigt skub ind i det bel canto-repertoire, som måske har været forsømt, men som i fremtiden sammen med barok-operaer skal medvirke til at fylde Gamle Scene, når de senromantiske

værker flyttes ud på Dokøen. Verdi Festivalen præsenterede nordiske sangere i alle roller og fokuserede i den markante internationale markedsføring på skandinaviske stemmers muligheder i Verdi-repertoiret, mens Strauss’ *Capriccio* og Wagners *Parsifal* med store nye udfordringer til solistensemblet sikrede videreudviklingen inden for den romantiske tyske musik, hvor ensemblet allerede i en årrække har demonstreret høj international klasse.

Og dette ensemble bør så lejlighedsvis suppleres op med gæstesolister af højeste karat, fortrinsvis hentet fra Norden, ligesom det også blev tilfældet i 2001.

Variationen i repertoiret er også af afgørende betydning for at kunne udvikle og stimulere Det Kgl. Kapel og Operakoret. Det Kgl. Kapel fortsatte sin markante udvikling, der i dag placerer orkestret blandt de bedste operaorkestre i Nordeuropa og markerede ikke mindst med de senromantiske værker som *Parsifal* og *Salome* samt i den nye musik med *Le Grand Macabre* sit meget høje niveau i fortsat samarbejde med musikchefen. Operakoret er fortsat på et højt internationalt niveau, som i 2002 vil blive tilstræbt

Maskeballet:

Lars Cleveman

yderligere udbygget gennem markante udviklingsinitiativer.

Det løbende samarbejde med gæstende dirigenter af høj klasse er ligeledes en vigtig drivkraft for ensemblernes udvikling. Der skal tilstræbes et stadig højere generelt niveau, men i 2001 markerede navnlig Giancarlo Andretta, Dietfried Bernet, Christian Badea og Giordano Bellincampi sig på den positive front.

Endelig er det vigtigt – for at sikre operaen en plads som en levende kunstart i et moderne samfund – at kunne præsentere iscenesættelser af forskellige typer og med forskellige æstetiske tilgange til klassikerne. Det vil aldrig blive et mål i sig selv at hverken forandre eller konservere, men opsætningerne skal repræsentere et bredt spektrum fra det eksperimenterende til det mere klassiske.

Det lykkedes overmåde godt med de seks nyopsætninger i 2001. Mikael Melbye leverede en stilsikker fuldtræffer med *Capriccio* i april og en stram *Salome* i et spænd mellem fortid og nutid i november. David Radok var mester for en klassisk *Rejsen til Reims*, der imidlertid undervejs sprængte sine egne rammer til stor jubel blandt publikum, mens jeg selv i *Le Grand Macabre* præsenterede en dommedagsvision, der på uhyggelig vis blev indhentet af virkeligheden i september. Staffan Valdemar Holm præsenterede en dystert *Otello* med tæt fokus på det psykologiske spil, mens Calixto Bieitos opsætning af *Maskeballet* var cutting edge på internationalt plan, men dermed også gik for langt i forhold til manges smag.

De nationale og internationale samarbejdsrelationer blev også yderligere udbygget. Den Kgl. Opera grundlagde med *Maskeballet* et samarbejde med English National Opera, der vil udbygges i de kommende år, ligesom *Salome* blev overført fra Den Jyske Opera. *Rejsen til Reims* var en co-produktion med GöteborgsOperan, mens *Le Grand Macabre* i 2004 bliver levende dansk kulturreport, idet San Francisco Opera planlægger at overtage opsætningen.

Arbejdet for børn og unge er blevet prioriteret som et særligt indsatsområde af operaledelsen, og i 2001

var det navnlig Fuzzys *Heksemutter Mortensen og den fede kalkun* på Hofteatret og med efterfølgende cd-udgivelse, der med stor synlighed gjorde operaens verden tilgængelig for de helt unge. Men også internetklubben unopera.dk for unge operainteresserede under 35 fik for alvor vind i sejlene med en lang række velbesøgte arrangementer og over 1300 medlemmer, heraf mange allerede dybt engagerede i diskussioner om opera på nettet og med ambassadørarbejde for operakunsten blandt andre unge.

Men i centrum af 2001 stod i sidste ende en række meget sikre og overbevisende præstationer fra de tre ensembler: Operasolisterne, Operakoret og Det Kgl. Kapel. Og ikke mindst i kraft af solistensemblets præstationer og meget høje niveau, er der lagt en sikker grund til visionen om i de kommende år – også efter 2005 – at udvikle Nordens førende opera med en international profil, men baseret på et tanken om et ensembleteater, hvor fordybelsen, samarbejdet og et målrettet udviklingsarbejde er de bærende elementer.

Kasper Holten

Rejsen til Reims:

Guido Paevatalu, Johan Reuter, Bengt-Ola Morgny, Anne Margrethe Dahl og Djina Mai-Mai

Musikchefens beretning

2001 blev et meget opløftende år i Det Kgl. Kapels historie. Orkestret oplevede en kunstnerisk medvind gennem hele året, både i det daglige arbejde på Det Kgl. Teater, ved koncerter i ind- og udland, og igennem orkestrets CD-udgivelser.

Det er vores overordnede målsætning, at Det Kgl. Kapel skal være et af de førende orkestre i Nord-europa, og ikke mindst med henblik på de udfordringer, som det nye operahus vil give orkestret, er motivationen blandt orkestrets musikere og dets ledelse meget høj. Nye musikere, der bliver medlemmer af Det Kgl. Kapel, skal kunne finde ind i orkestrets særlige spillestil og kultur, og det er vores fælles opgave bevidst at videreudvikle disse store kvaliteter.

Hovedparten af orkestrets virke er naturligvis på Det Kgl. Teater, og sammen med min samarbejdspartner, operachef Kasper Holten, arbejder vi meget bevidst på hver enkelt forestillings samlede kvalitet, såvel scenisk som musikalsk. Dette gælder såvel opera som balletmusikken. Det er samtidig altafgørende for Det Kgl. Kapel, at det også regelmæssigt spiller symfonisk musik og optræder som kulturambassadør for Danmark i udlandet. I det kommende år vil Kapellet udover sine traditionelle kapelkoncerter derfor tage på flere turnéer i udlandet, såvel i Norden som til Wien, hvor Det Kgl. Kapel for første gang er inviteret til at give tre koncerter i Musikverein. Derudover vil orkestret kunne opleves på nye CD-indspilninger og i regelmæssige transmissioner i radio og TV.

Året startede med en ugelang orkesterturné til den prestigefyldte musikfestival på de Kanariske Øer, hvor Kapellet under min ledelse gav 5 velbesøgte koncerter på de tre hovedøer med 2 af Danmarks internationalt mest kendte musikere som solister: Nikolai Znaider spillede Beethovens violinkoncert, og Bo Skovhus uropførte en sangcyklus, skrevet til Det Kgl. Kapel og Bo Skovhus af den østrigske komponist Friedrich Cerha. De symfoniske hovedværker på koncerterne var Sibelius' 1. symfoni og Carl Nielsens 3. symfoni (*Espansiva*). Turnéen var både en publikums- og pressemæssig stor succes, og Kapellet blev med det samme geninviteret til festivalen.

De to symfonier, der blev opført på turnéen, blev også præsenteret for vores københavnske publikum ved to koncerter i Tivolis Koncertsal i hhv. i januar og april måneder. Ved januar koncerten var den finske pianist Ralf Gothoni solist i Brittens klaverkoncert, og i april var Znaider solist i Sibelius' violinkoncert.

I slutningen af sæson 2000-1 indspillede Kapellet i Danmarks Radios studie 1 en times uddrag af Tchaikovskij-balletten *Tornerose*. Dette var 2. del af den CD-trilogi med Tchaikovskijs balletmusik, som påbegyndtes sidste år med *Svanesøen*. Begge indspilninger er blevet til i Kapellets eget regi og er blevet solgt bl.a. gennem Det Kgl. Teater i stort antal.

I samarbejde med pladeselskabet *Dacapo* og Danmarks Radio blev Poul Ruders' opera *Tjenerindens Fortælling* indspillet under forestillingerne i 2000 og udgivet i 2001. Denne indspilning har modtaget forrygende anmeldelser over hele kloden og har stærkt medvirket til at placere Den Kgl. Opera og Det Kgl. Kapel i den internationale operaverdens bevidsthed.

I september måned 2001 blev der afholdt en kapelkoncert under ledelse af den russiske dirigent Yakov Kreizberg, der sammen med Kapellet få dage efter den 11. september gav en dybt bevægende udførelse af Shostakovichs 5. symfoni. Forinden var Nikolai

Demidenko en fornem solist i Rachmaninovs 2. klaverkoncert.

Traditionen tro spillede Kapellet nytårskoncert på Gamle Scene den 31. december, også i år under min ledelse.

En lang række af Det Kgl. Kapels medlemmer medvirkede i årets løb ved en serie kammerkoncerter, som blev afholdt i Det Kgl. Biblioteks koncertsal og på Nationalmuseet. Det Kgl. Kapels Kammerorkester gav under ledelse af Lars Ulrik Mortensen en koncert i november måned på Gamle Scene med værker af Haydn.

I samarbejde med Det Kgl. Danske Musikkonservatorium har vi påbegyndt en praktikordning, hvor en række konservatoriestuderende har haft mulighed for at medvirke i Det Kgl. Kapel i indstuderingen og opførelserne af en udvalgt forestillingsserie under vejledning af musikere fra orkestret. Jeg anser det for afgørende for Kapellets fremtid, at der bygges bro mellem uddannelsesinstitutionerne og Kapellet, således at de studerende i deres studietid får indsigt i, hvilke krav der stilles til en kapelmusiker.

De nødvendige udvidelser af Det Kgl. Kapel i forbindelse med det nye operahus er den helt store udfordring for de kommende år, og jeg ser frem til det fortsatte kunstneriske samarbejde med og omkring Det Kgl. Kapel.

Michael Schönwandt

Jazz: Corps de Ballet

Balletmesterens beretning

Temaet for år 2001 var ”fornyelse”, ikke for fornyelsens egen skyld, men for fremtidens.

Idéen med at få præsenteret en bred vifte af såvel spirende som etablerede koreograferes bud på nye trin, skabt direkte til Den Kongelige Ballet, viste sig at skabe den fornyelse, der er helt nødvendig for, at et moderne balletkompagni kan leve. Så det kan ånde, udvikle sig og være udfordrende for både dansere og publikum.

Når et værk skabes på stedet og præsenteres umiddelbart herefter for publikum, er de grundlæggende vilkår meget afgørende. Resultatet af processen er stærkt afhængigt af, at en magisk symbiose mellem en inspireret koreograf, motiverede dansere, scenograf, lysdesigner o.s.v. er til stede. Det betyder, at der kan opstå en ujævnhed i kvaliteten – sagt mere direkte, bliver nogle af disse værker mere vellykkede end andre! Risikoen for en mere begrænset succes bør dog ikke afholde et kompagnis ledelse fra at søge skatten, perlen – kunsten. Ingen balletmester kan garantere en succes, men balletmesterens opgave er at værne om traditionen og samtidig tiltræk-

ke nye lovende kunstnere, at skabe et frugtbart miljø med en positiv atmosfære, så den kreative proces kan blive til et smukt resultat med kunstnerisk tyngde – hvem ved, måske en ny klassiker.

Repertoire. På repertoireet var de store mesterværker i 2001 repræsenteret ved *Svanesøen*, *Tornerose*, *Romeo og Julie*, *Violin Concerto* og *Serenade*.

Bournonville, der naturligvis opføres i hver eneste sæson og med til stadighed nye rollebesætninger, var ikke glemt. Og netop som Bournonvilles fremsyn for sit kompagni var præget af inspiration fra udlandet, netop som han skaffede sig oplysninger om sin omverdens nyeste udtryk for ikke at stagnere, således må også vi kigge os omkring for at sikre puls, kvalitet og engagement gennem fornyelse.

Tim Rushtons nye koreografi *Nomade* til musik af Arvo Pärt kunne i februar ses i et program sammen med solide mesterværker og grundfæstede publikumssucceser, nemlig George Balanchines *Violin Concerto*, John Neumeiers *Yesterday* og Jerome Robbins *The Concert*. På trods af den hårde konkur-

Stepping Stones: Gudrun Bojesen og Jean-Lucien Massot

Sylfiden: Kirsten Simone

rence og de ulige vilkår stod Rushtons værk klart distancen i det fornemme og etablerede selskab.

Helt nyt var en aften med balletter af Peter Martins, der som etableret, erfaren og toneangivende koreograf er garant for kvaliteten i nyskabelsen.

Programmet var i tre dele: *Hallelujah Junction*, en ny koreografi inspireret af John Adams kraftfulde musik for to flygler, blev skabt specielt til vores kompagni og var et blændende bidrag til viften af nye produktioner. *Stabat Mater* til Pergolesis værk af samme navn – en ballet koreograferet som en homage til den danske mesterlærer Stanley Williams, i scenografi og kostumer af Alain Vaës. Medvirkende var også solister fra Den Kongelige Opera. *Jazz* var en forrygende afslutning på aftenens program, der med musik af Wynton Marsalis spillet af et 11 mands jazzorkester under ledelse af Niels Jørgen Steen, nærmest fejede danserne ud i den frække og flotte 6 1/2 Syncopated Movements.

Under titlen *Shaken not Stirred* gik forårets sidste balletprogram over scenen. Programmets tre ballet-

ter var direkte koreograferet til kompagniet, der her fik mulighed for at arbejde med så forskellig musik som idylliske Mozart-toner, neoklassiske Hindemith og trendy elektronisk break-beat.

Det blev her til et gensyn med koreografen Lila York, der til Mozarts klaverkoncert nr. 23 skabte balletten *Forårsfornemmelser*, hvor koreografiens yndefulde, lette og glade hyldest til ungdommen blev understreget af lyriske billedprojektioner skabt af lydsigneren Steen Bjarke.

Solodanser Alexei Ratmansky fik her sin første chance som koreograf ved Den Kongelige Ballet og han greb den. Til Paul Hindemiths *Symfoniske Metamorfoser* og i Kandinsky-inspirerede kostumer med scenografi af Steen Bjarke, blev hans *Turandots Drøm* en succes, hvor han udviste stor koreografisk originalitet.

Aftenen sluttede med min egen koreografi *Off the Record* inspireret af filmhelten James Bond med musik skabt direkte til dansen af DJ-duoen Ben Horn.

Serenade: Corps de Ballet

I oktober ankom den amerikanske koreograf Kevin O'Day sammen med komponisten John King. Det var for samtlige medvirkende helt specielt at opleve udviklingen af et værk, skabt på stedet såvel koreografisk som musikalsk.

I samme program blev Jiri Kyalians *Stepping Stones* opført for første gang i Danmark. En stor udfordring for danserne, der udførte den blændende koreografi til perfektion.

Anna Lærkesens nye ballet *Vinger* opførtes i oktober sammen med *Sylfiden*. Anna Lærkesens intention med *Vinger* var at skildre forskellige psykologiske forhold mellem mennesker. Samklangen mellem koreografi og musik – her Bachs vidunderlige E-dur koncert for violin og orkester – er indbegrebet af Anna Lærkesens koreografiske udtryk.

Samarbejdet med Tivoli i forbindelse med *Nøddeknækkeren* var en af de største økonomiske satsninger for Det Kongelige Teater i nyere tid. Mikael Melbyes fantasifulde scenografi, hans overdådige kostumer og Alexei Ratmanskys flotte, fortællende koreografi tiltrak et stort publikum i tre generationer. Med det store antal børn og unge både på scenen og blandt publikum er *Nøddeknækkeren* en af de mest velegnede forestillinger i bestræbelserne

på at skabe balletinteresse hos den opvoksende generation.

Uddannelse. Med tanke på det kommende opera- og ballethus på Holmen tiltrækker Det Kongelige Teaters Balletskole sig en særlig bevågenhed. Udover det faktum, at Balletskolen ikke har forsynet balletten med et tilstrækkeligt antal dansere igennem de senere år, er der opstået et yderligere pres i relation til uddannelse af dansere, nemlig den fremtidige mulige udvidelse af ensemblet i år 2005.

Der er lagt målrettede planer for at udvide rekrutteringen af balletelever i Københavnsområdet såvel som i provinsen.

Balletskolen i Holstebro, der nu har fungeret i fem år, viser sig at give et meget tilfredsstillende elevpotentialt, og vi har, inspireret af dette, taget initiativ til at grundlægge en balletskole i Odense i samarbejde med Odense Teater, Odense kommune og Fyns amt for at opnå et lignende resultat i Danmarks geografiske centrum. Dette giver mulighed for at rekruttere elever ikke bare fra Fyn, men også fra "trekantsområdet" i Jylland. Forberedelserne er så langt fremme, at det påregnes, at første skoleår kan indledes i august 2002. Målet er, over de næste tre år, at undervise ca. 25 elever.

Bestræbelserne på at udvide elevtallet på Kongens Nytorv har været koncentreret om især to idéer: Balletgartneriet og Bournonvillebussen.

Balletgartneriet er et initiativ, der er fokuseret på de mindste børn (fra børnehaveklasse til og med 2. klasse) med tilbud om en times undervisning i ballet fire lørdage i træk forud for optagelsesprøven til Balletskolen. Bournonvillebussen er en opsøgende virksomhed, hvor forskellige dansere har holdt foredrag, danset og mimet for et massivt antal skolebørn i Københavns omegn. Begge initiativer har været medvirkende til, at Balletskolens optagelsesprøve i 2001 fik det største antal ansøgere nogensinde.

Målet for den "gamle" Balletskole på Kongens Nytorv er at have 60-65 elever og med de to skoler i Holstebro og Odense er det samlede mål ca. 120 elever, så vi derved kan forsyne kompagniet med

Nøddeknekkeren: Corps de Ballet

et større antal danske dansere, end det i dag er tilfældet.

Vi arbejder stadig på at etablere en kostskole i København for den videre udvikling af elever fra provinsen og håber, at det kan lade sig gøre indenfor de næste par år.

Den koreografiske workshop blev igen i 2001 vellykket. Den har været gentaget i flere sæsoner, er efterhånden blevet en institution og fungerer som legeplads for koreografiske talenter indenfor kompagniets egne rækker.

Udnævnelser. År 2001 var vedrørende dansernes udvikling meget lovende. Gudrun Bojesen og Andrew Bowman blev udnævnt til solodansere. Lesley Culver, Diana Cuni og Morten Eggert blev udnævnt til solister. Samtlige aspiranter, Haley Henderson, Sarah van Patten, Mathilde Søe, Martin Joyce og Martin Stauning blev udnævnt til dansere. Fra Balletskolen blev Elisabeth Dam, Mie Fjelstrup, Christina Olsen, Camilla Ruelykke, Louise Østergaard og Frederik Farrington udnævnt til 1. års aspiranter.

År 2001 bød på nye trin og bevægelsesmønstre til progressiv, moderne og atonal musik. Det var en satsning, der blev påskønnet af publikum.

Der er al mulig grund til en optimistisk indstilling til, at Den Kongelige Ballet er på vej til et nyt højde-

Nøddeknekkeren:
Caroline Cavallo

punkt. Der er grundlag for, at kreativiteten kan få frit løb og at nye traditioner kan skabes således, at Den Kongelige Ballet har kapacitet til ikke udelukkende at danse på Gamle Scene, men også er klar til et nyt hus i 2005.

Kombinationen af vore dyrebare klassikere, ballettens arvesølv Bournonville og nye værker fik ballettens samlede belægningsprocent til at stige.

Publikum bør ikke undervurderes, publikum vil overraskes og publikum ønsker fornyelse.

Aage Thordal-Christensen

PREMIERER OG KONCERTER

■ SKYLD OG SKYLD

Premiere – Store Turbinehal 6. februar 2001
Skuespil af August Strindberg

Iscenesættelse: Emmet Feigenberg

Scenografi: Mia Stensgaard

Oversættelse: Pia Juul

Medvirkende: Maurice: Mikael Birkkjær; Jeanne: Sonja Richter; Adolphe: Søren Sætter-Lassen; Henriette: Paprika Steen; Emile: Kristian Holm Joensen; Fru Cathérine: Jannie Faurischou; Abbeden: Lars Lunøe; Politikommissæren: Anders Hove; En vagt: Søren Lenander; En detektiv: Runi Lewerissa; Marion: Ida Lise / Caroline Præstegaard; Statister: Christian Albrechtsen, Leif Beckman, Susanne Frederiksen, Jannick Hansen og Johan Uldall

Skyld og skyld: Paprika Steen og Mikael Birkkjær

Strygekvartet i C-mol:

*Annika Johannessen og
Karen Margrethe Bjerre*

■ STRYGEKVARTET I C-MOL

Danmarkspremiere – Store Turbinehal 10. marts 2001
Skuespil af Niklas Rådström

Iscenesættelse: Jan Maagaard

Scenografi: Lars Juhl

Oversættelse: Jan Maagaard

**Musik: Dmitrij Sjostakovitj, Strygekvartet no. 81 C-mol,
opus 110, 1960**

Medvirkende: Irina: Annika Johannessen; Helga: Karen Margrethe Bjerre; Jack: Lars Lippert; Sergej: Henrik Jandorf; Musikere: 1. Violin: Anders Fog-Nielsen/Radiosymfoni-orkestret; Helge Slaatto; Vladimir Landa/Det Kongelige Kapel; 2. Violin: Sarah McClelland/Radiosymfoni-orkestret; Arendse Dalgaard; Bratsch: Dmitri Golovanov/Radiosymfoni-orkestret; Anette Slaatto; Cello: Mats Larsson/Radiosymfoni-orkestret; Toke Møldrup.

■ GLASMENAGERIET

Premiere – Lille Turbinehal 30. marts 2001
Skuespil af Tennessee Williams

Iscenesættelse: Susanne Bier

Scenografi: Thomas Bjørnager

Lysdesign: Thomas Bek

Oversættelse: Knud Sønderby

Bearbejdelse: Susanne Bier og Karen-Maria Bille

Filmklipping: Jacob Thuesen

Filmfoto: Morten Søborg

Konsulent: Pernille Bech-Christensen

Medvirkende: Amanda: Ghita Nørby; Laura: Line Kruse; Tom: Martin Brygmann; Jim: Peter Mygind; Statist: Christoffer Svane.

Glasmeneriet: Line Kruse, Ghita Nørby og Martin Brygmann

■ ANTONIUS OG CLEOPATRA

Premiere – Store Turbinehal 4. april 2001

Skuespil af William Shakespeare

Iscenesættelse: Klaus Hoffmeyer

Scenografi: Camilla Bjørnvad

Oversættelse: Niels Brunse

Bearbejdelse: Klaus Hoffmeyer

Medvirkende: Marcus Antonius: Peter Gilsfort; Octavius Cæsar: Thure Lindhardt; Lepidus: Ole Ernst; Cleopatra: Benedikte Hansen; Budbringerne: Morten Kirkskov; Enobarbus: Runi Lewerissa; Eros: Rasmus Bjerg; Canidius: Anders Hove; Silius: Pelle Koppel; Seleucus: Ole Ernst; Octavia: Sonja Richter; Maecenas: Søren Lenander; Agrippa: Niels Bender; Charmian: Lotte Bergstrøm; Iras: Petrine Agger; Mardian: Kristian Holm Joensen; En spåmand: Anders Hove; Musikalsk ledsagelse: Ian Brodersen; Statister: Jesper Bergqvist, Matias Bjerre, Benjamin Hecht, Jacob Jarlskov, Victor Rasmussen og Valdemar Villadsen

Antony og Cleopatra:

Lotte Bergstrøm, Benedikte Hansen og Petrine Agger

■ ARSENIK OG GAMLE KNIPLINGER

Premiere – Glassalen, Tivoli 30. august 2001

Skuespil af Joseph Kesselring

Iscenesættelse: Lars Knutzon

Scenografi: Lars Juhl

Oversættelse: Poul Sørensen

Bearbejdelse: Lars Knutzon

Medvirkende: Abby Brewster: Ghita Nørby; Martha Brewster: Malene Schwartz; Mortimer Brewster: Caspar Phillipson; Teddy Brewster: Christian Mosbæk; Jonathan Brewster: Bjarne Henriksen; Dr. Einstein: Troels Il Munk; Pastor Harper: Flemming Sørensen; Elaine: Maibritt Saerens; Betjent O'Hara: Peter Gilsfort; Betjent Brophy: Michael Asmussen; Politias. Rooney: Søren Steen; Hr. Gibbs: Flemming Sørensen; Hr. Witherspoon: Flemming Sørensen.

Arsenik og gamle kniplinger:

Flemming Sørensen, Ghita Nørby og Malene Schwartz

Urene hænder: Olaf Johannesen

■ URENE HÆNDER

Premiere – Lille Turbinehal 25. august 2001

Skuespil af Jean-Paul Sartre

Iscenesættelse: Anders Paulin

Scenografi: Christian Friedländer

Kostumer: As Øland

Lysdesign: Thomas Bek

Oversættelse: Ulla Gjedde Palmgren

Bearbejdelse: Anders Paulin

Medvirkende: Hugo: Olaf Johannesen; Louis: Nis Bank-Mikkelsen; Jessica: Benedikte Hansen; Olga: Helle Hertz; Hoederer: Stig Hoffmeyer; George: Henrik Jandorf; Slick: Morten Suurballe.

Peer Gynt:

Kirsten Olesen og
Nikolaj Lie Kaas

■ **PEER GYNT**

Premiere – Store Turbinehal 7. september 2001
Skuespil af Henrik Ibsen

Iscenesættelse: Jan Maagaard

Scenografi: Lars Juhl

Oversættelse: Jan Maagaard

Bearbejdelse: Jan Maagaard

Lysdesign: Lars Schou

Komponist: Søren Siegumfeldt

Kapelmester: Søren Siegumfeldt

Musikere: Jens Bjørnkær og Mikkel Hess

Koreografi: Bill Holmberg

Medvirkende: Peer Gynt: Nikolaj Lie Kaas; Mor Åse: Kirsten Olesen; Solveig: Sonja Richter; Aslak smed, 2. slave, Den sorgklædte, Fuchs: Niels Bender; Solveigs far, Knappestøberen: Ole Ernst; Lille Helga: Amanda Guldman/Nina Tranbjerg; Brudgommen, Trompeterstråle, Hæleren, Aktionarius: Kristian Holm Joensen; Solveigs mor, M. Ballon: Annika Johannessen; Manden, Tyven, Kong Apis, Passageren: Lars Lippert; Den grønklædtes unge: Benjamin Ma/Tteng He; Ingrid, Den grønklædte: Cecilia Zwick Nash; Den ældre, ældste hoftrold, Den magre: Benny Poulsen; Bonden på Hægstad, Dovregubben, Den gamle abe: Helge Scheuer; Brudgommens mor, Anitra: Birgitte Simonsen; Begriffenfeldt: Søren Sætter-Lassen; Kari, Pennen: Lene Vasegaard; brudgommens far, Von Eberkopf, Kaptajnen, Lensmanden: Ole Westh-Madsen; Den unge, yngre hoftrold, Master Cotton, Schafmann, Bådsmanden, Bonden: Alexandre Willaume-Jantzen.

Følgende medvirkende er skuespillerelever: Nanna Buhl Andresen og Joen Hovgaard fra Skuespillerskolen v/ Aarhus

Teater Marie Askehave, Heidi Colding-Hansen, Camilla Gjelstrup og Roger Matthisen fra Statens Teaterskole.

Statister: Rasmus de Neergaard, Matias Bjerre, Jon Eirik Lundberg og Shahram Ghanimati, samt 12 statistbørn.

Stemmerne af Garnnøgler, Dugdråber og Knækkede Strå er indspillet af Det danske Drengekor.

■ **KLARAS FORHOLD**

Danmarkspremiere – Lille Turbinehal 16. november 2001
Skuespil af Dea Loher

Iscenesættelse: Rolf Heim

Scenografi: Martin Tulinus

Komponist: Pete Livingstone

Koreografi: Anne Petrea Søe

Lysdesign: Brian Njie

Oversættelse: Claus Beck-Nielsen

Medvirkende: Klara: Susanne Storm; Irene: Birgitte Simonsen; Gottfried: Mikael Birckjær; Tomas: Alexandre Willaume-Jantzen; Elisabeth: Helle Hertz; Georg: Henrik Jandorf; En Kineser: Ole Westh-Madsen; En Fremmed: Pete Livingstone.

Klaras forhold: Helle Hertz og Birgitte Simonsen

■ ANNA SOPHIE HEDVIG

Premiere – Store Turbinehal 5. december 2001

Skuespil af Kjeld Abell

Iscenesættelse: Emmet Feigenberg

Scenografi: Birgitte Mellentin

Lysdesign: Torben Lendorph

Medvirkende: Anna Sophie Hedvig; Bodil Jørgensen;
En ung mand: Morten Hauch-Fausbøll; En ung pige: Annika
Johannessen; Marie: Sonja Oppenhagen; Fruen i huset:
Jannie Faurschou; Ester: Charlotte Guldborg (elev fra skuespil-
lerskolen v/Aarhus teater); John: Mads Wille; Leila: Christiane
G. Koch; Faderen: Stig Hoffmeyer; Dir. Karmach: Ole Ernst; Fru
Karmach: Karen Margrethe Bjerre; Dir. Hoff: Jørgen Reenberg;
Rasmussen: Morten Hauch-Fausbøll; Fru Rasmussen: Annika
Johannessen; Asta: Charlotte Guldborg (elev fra skuespiller-
skolen v/Aarhus teater); Birk: Benny Poulsen; Ester: Sofie
Pallesen; Statister: Manden foran muren: Denni Dennis;
Befalingsmanden: Morten Iversen.

Anne Sophie Hedvig:

Jannie Faurschou og Bodil Jørgensen

■ JEAN DE FRANCE

Premiere - Gamle Scene 21. december 2001

Skuespil af Ludvig Holberg

Iscenesættelse: Kim Bjarke

Scenografi: Karin Betz

Lysdesign: Jesper Kongshaug

Koreografisk konsulent: Bill Holmberg

Medvirkende: Jeronimus: Kjeld Nørgaard; Frands: Asger Reher;
Arv: Kristian Holm Joensen; Pierre: Peter Mygind; Jean: Søren
Sætter-Lassen; Magdelone: Birthe Neumann; Marthe: Mette A.
Horn; Espen: Henrik Lykkegaard; Elsebet: Cecilia Zwick Nash;
Antonius: Henrik Noël Olesen; En spiller: Søren Malling;
Statister: 1. pige: Iben Dorner; 2. pige: Therese Damsgaard.

Jean de France: Mette A. Horn,
Henrik Lykkegaard og Søren Sætter-Lassen

■ **OTELLO**

Premiere – Gamle Scene 3. februar 2001

Opera af Giuseppe Verdi

Tekst: Arrigo Boito

Scenografi: Bente Lykke Møller

Lysdesign: Linus Fellbom

Iscenesættelse: Staffan Valdemar Holm

Dirigent: Michael Schönwandt / Christian Badea

Medvirkende: Otello: Stig Fogh Andersen/Janos Bandi; Desdemona: Irene Theorin/Gitta-Maria Sjöberg; Iago: Per Høyer; Cassio: Michael Kristensen/Ernst Dalsgard; Roderigo: Johnny van Hal/Thomas Koppel; Lodovico: Christian Christiansen/Anders Jakobsson; Montano: John Lundgren; Emilia: Elisabeth Halling/Ulrika Strömstedt; En herold: Hans Lawaetz; Det Kongelige Operakor. Det Kongelige Kapel.

Otello: Stig Fogh Andersen og Irene Theorin

■ **CAPRICCIO**

Danmarkspremiere – Gamle Scene 11. april 2001

Opera af Richard Strauss

Tekst: Clemens Krauss

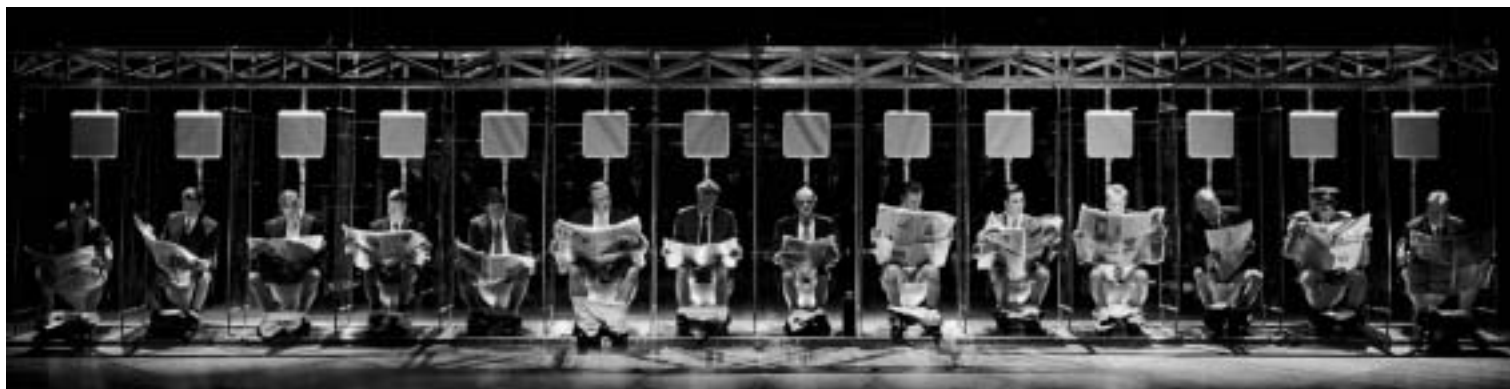
Iscenesættelse og scenografi: Mikael Melbye

Koreograf: Bill Holmberg

Dirigent: Dietfried Bernet

Medvirkende: Grevinden: Tina Kiberg; Greven: Anders Larsson; Flamand: Michael Kristensen; Olivier: Johan Reuter; La Roche: Sten Byriel; Clairon: Randi Stene; Monsieur Taupe: Bengt-Ola Morgny; En italiensk sangerinde: Gisela Stille; En italiensk tenor: Johnny van Hal / Gert Henning-Jensen; Hus-hovmesteren: John Lundgren; Danserinden: Mette Bødtcher; Otte tjenere: Thomas P. Kragh / Mogens G. Hansen, Børge Nielsen / Rudi Sisseck, Søren Hossy / Thomas Koppel, Hans Lawaetz / Jens F. Otte, Morten Kramp / Torben Demstrup, Mark McLeod / Visti Hald, Imre György / Steen Nordberg, Stephen Schramm / Stefan Cushion. Det Kongelige Kapel.

Capriccio: Tina Kiberg

■ MASKEBALLET

Premiere – Gamle Scene 6. maj 2001

Opera af Giuseppe Verdi

Tekst: Antonio Somma efter Eugene Schreibe

Lysdesign: Laia Oms

Scenografi: Alfons Flores

Kostumer: Mercé Paloma

Iscenesættelse: Calixto Bieito

Dirigent: Yves Abel / Dietfried Bernet

Medvirkende: Gustav III: Lars Cleveman/David Rendall; Renato Anckarström: Guido Paevatalu/Per Høyer; Amelia: Gitta-Maria Sjöberg/Kirsi Tiitonen; Grev Clas Horn: Anders Jakobsson; Grev Adolf Ribbing: Christian Christiansen; Oscar: Inger Dam-Jensen/Lise-Lotte Nielsen; Ulrica Arfvidsson: Kari Hamnøy/Susanne Resmark/Ulla Kudsk Jensen; Kristian: Palle Knudsen/Michael Lindberg; En dommer: Mogens Gert Hansen; Amelias tjener: Mark McLeod. Det Kongelige Operakor. Det Kongelige Kapel. Co-produktion med Gran Teatro del Liceu i Barcelona og English National Opera i London.

Maskeballet

Le Grand Macabre:

Sten Byriël

■ LE GRAND MACABRE

Premiere – Gamle Scene 23. september 2001

Opera af György Ligeti

Tekst: Michael Meschke og György Ligeti på dansk ved

Karen Hoffmann

Lysdesign: Jesper Kongshaug

Scenografi: Steffen Aarving

Iscenesættelse: Kasper Holten

Dirigent: Michael Schönwandt

Medvirkende: Nekrotzar: Sten Byriël; Astradamors: Jens Bruno Hansen; Piet von Pils: Bengt-Ola Morgny / Mogens Gert Hansen; Gepopo: Gisela Stille; Venus: Gisela Stille; Prins Go-Go: Marianne Rørholm; Amanda: Djina Mai-Mai; Amando: Hanne Fischer / Emma Lyrén; Mescalina: Susanne Resmark / Anne Kleinstrup; Hvid minister: Ole Hedegaard; Sort minister: Jørgen Ole Børch; Ruffiack: Jeppe Aastrup; Schobiack: Jens Søndergaard; Schabernack: Bo Glies Nandfred; En spillemand: Anton Lasine; Det Kongelige Operakor. Det Kongelige Kapel

Salome: Inga Nielsen

■ **SALOME**

Premiere – Gamle Scene 11. november 2001

Opera af Richard Strauss

Tekst: Oscar Wilde

Lysdesign: Ib Asp

Iscenesættelse og scenografi: Mikael Melbye

Dirigent: Michael Schönwandt

Medvirkende: Herodes: Ole Hedegaard; Herodias: Lone Koppel; Salome: Inga Nielsen; Jochanaan: James Johnson; En page: Elisabeth Halling; 1. jøde: Gert Henning-Jensen/Thomas Koppel; 2. jøde: Rickard Söderberg; 3. jøde: Søren Hossy; 4. jøde: Peter Lodahl; 5. jøde: Sten Byriel; 1. Nazaræer: Per Høyer; 2. Nazaræer: Jørgen Ole Børch; 1. soldat: Anders Jakobsson; 2. soldat: Jens Bruno Hansen; En kappadocier: Uffe Henriksen;

En slave: Maria Keohane; Tre danserinder: Camilla Ruelykke, Louise Østergaard, Mie Fjelstrup. Det Kongelige Kapel. Co-produktion med Den Jyske Opera.

■ **REJSEN TIL REIMS**

Premiere – Gamle Scene 8. december 2001

Opera af Gioachino Rossini

Tekst: Luigi Balocchi

Lysdesign: Torkel Blomkvist

Scenografi: Lars-Åke Thessman

Kostumer: Ann-Mari Anttila

Koreografi: Håkan Mayer

Iscenesættelse: David Radok

Dirigent: Giancarlo Andretta

Medvirkende: Madame Cortese: Elsebeth Lund; Maddalena: Lise-Lotte Nielsen/Djina Mai-Mai; Antonio: Jens Bruno Hansen; Zefirino: Mogens Gert Hansen; Gelsomino: Bengt-Ola Morgny; Don Prudenzio: Johan Reuter; Grevinde Folleville: Anne Margrethe Dahl; Belfiore: Gert Henning-Jensen/Niels Jørgen Riis; Modestina: Ulla Kudsk Jensen/Pia Rose Hansen; Don Luigino: Poul Elming/Johnny van Hal; Marquise Melibea: Hanne Fischer; Don Alvaro: Jørgen Ole Børch; Grev Libenskoff: Helge Rønning/Ingemar Andersson; Baron Trombonok: Guido Paevatalu; Don Profondo: John Lundgren; Corinna: Gisela Stille/Grith Fjeldmose; Delia: Anne Kleinstrup; Lord Sidney: Palle Knudsen; Dansere: Eve Garnier, Cecilie Jensen, Katinka Kragh, Line Larsen-Ledet, Lina Räftegård, Torbjörn Stenberg, Søren Jakob Sundby, Peter Vikström, Signe Waldorff Weinholt, Åsa Yeo. Det Kongelige Operakor. Det Kongelige Kapel. Co-produktion med GöteborgsOperan.

Rejsen til Reims

Nomade: Marie-Pierre Greve og Alexei Ratmansky

■ VIOLIN CONCERTO

Premiere – 17. februar 2001

Koreografi: George Balanchine

Iscenesættelse: Colleen Neary

Musik: Igor Stravinskij

Soloviolin: Tobias Durholm/Lars Bjørnkjær

Lysdesign: Steen Bjarke

Musikalsk ledelse: Graham Bond

Dansere: Gitte Lindstrøm, Christina McDermott, Francesco Nappa, Jean-Lucien Massot, Lesley Culver, Diana Cuni, Susanne Grinder, Sascha Haugland, Sarah van Patten, Femke Mølbach Slot, Julie Strandberg, Amy Watson, Jerome Buttazoni, Ask la Cour, Morten Eggert, Nicolai Hansen, Byron Mildwater, Fernando Mora, Kristoffer Sakurai, Martin Stauning,

■ NOMADE

Premiere – 17. februar 2001

Koreografi: Tim Rushton

Musik: Arvo Pärt

Kostumer: Tim Rushton

Lysdesign: Steen Bjarke

Musikalsk ledelse: Graham Bond

Dansere: Marie-Pierre Greve, Alexei Ratmansky, Lesley Culver, Sascha Haugland, Louise Midjord, Claire Ratcliffe, Julie Strandberg, Ask la Cour, Morten Eggert, Fernando Mora, Andrej Uspenski, Asger Schlichtkrull.

EN AFTEN MED PETER MARTINS

■ HALLELUJAH JUNCTION

Urpremiere – 24. marts 2001

Koreografi og iscenesættelse: Peter Martins

Musik: John Adams

Kostumer: Kirsten Lund Nielsen

Lysdesign: Mark Stanley

Pianister: Julian Thurber og Ingrid Thorson

Dansere: Gitte Lindstrøm, Andrew Bowman, Andrey Batalov, Christina McDermott, Francesco Nappa, Claire Still, Jerome Buttazoni, Louise Midjord, Phillip Schmidt, Gudrun Bojesen, Fernando Mora.

■ STABAT MATER

Premiere – 24. marts 2001

Koreografi og iscenesættelse: Peter Martins

Musik: Giovanni Battista Pergolesi

Scenografi og kostumer: Alain Vaës

Lysdesign: Mark Stanley

Musikalsk ledelse: Graham Bond

Dansere: Caroline Cavallo, Alexei Ratmansky, Gitte Lindstrøm, Thomas Lund, Rose Gad, Andrew Bowman. Sangere: Elsebeth Lund, David Cordier

Hallelujah Junction:

Gitte Lindstrøm
og Andrew Bowman

■ **JAZZ**

Premiere – 24. marts 2001

Koreografi og iscenesættelse: Peter Martins

Musik: Wynton Marsalis

Kostumer: Peter Martins og Barbara Matera

Lysdesign: Mark Stanley

Musikalsk ledelse: Niels Jørgen Steen

Dansere: I: Diana Cuni, Christina Olsson, Thomas Lund, Marie-Pierre Greve, Jean-Lucien Massot, Peter Bo Bendixen, Rose Gad, Martin James, Francesco Nappa, Vladimir Damianov, Jerome Buttazoni, Lesley Culver, Julie Strandberg, Susanne Grinder, Josee Howard, Louise Midjord, Claire Ratcliffe, Femke Mølbach Slot, Amy Watson, Ask la Cour, Byron Mildwater, Kristoffer Sakurai, Asger Schlichtkrull, Phillip Schmidt, Vincent van Webber. II: Diana Cuni, Francesco Nappa, Vladimir Damianov, Jerome Buttazoni III: Peter Bo Bendixen, Rose Gad, Martin James IV: Christina Olsson, Thomas Lund, Lesley Culver, Julie Strandberg, Francesco Nappa, Jerome Buttazoni V: Marie-Pierre Greve, Jean-Lucien Massot VI: Alle medvirkende.

Forårsfornemmelser:

Thomas Lund

■ **SHAKEN NOT STIRRED**

■ **FORÅRSFORNEMMELSER**

Urpremiere – 19. maj 2001

Koreografi og iscenesættelse: Lila York

Musik: W.A. Mozart

Kostumer: Tine Sander

Lysdesign og billedprojektioner: Steen Bjarke

Pianist: Julian Thurber

Musikalsk ledelse: Graham Bond

Dansere: Martin James, Christina Olsson, Thomas Lund, Andrew Bowman, Claire Still, Vladimir Damianov, Lesley Culver, Ask la Cour, Morten Eggert, Martin Joyce, Fernando Mora.

■ **TURANDOTS DRØM**

Urpremiere – 19. maj 2001

Koreografi og iscenesættelse: Alexei Ratmanskij

Musik: Paul Hindemith

Scenografi og lysdesign: Steen Bjarke

Kostumer: Alexei Ratmanskij

Musikalsk ledelse: Graham Bond

Dansere: Caroline Cavallo, Gudrun Bojesen, Christina McDermott, Tatiana Ratmanskaja, Thomas Lund, Phillip Schmidt, Jerome Buttazoni, Peter Bo Bendixen, Susanne Grinder, Josee Howard, Ana-Maria Lucaciu, Nicolai Hansen, Martin Joyce, Byron Mildwater.

■ **OFF THE RECORD**

Urpremiere den 19. maj 2001

Koreografi og iscenesættelse: Aage Thordal-Christensen

Musik: DJ-duoen Ben Horn: Lars B og Mikkas

Kostumer: De medvirkende dansere

Lysdesign: Steen Bjarke

Dansere: Rose Gad, Gitte Lindstrøm, Julie Strandberg, Mads Blangstrup, Jean-Lucien Massot, Francesco Nappa.

■ **STEPPING STONES**

Premiere – 6. oktober 2001

Koreografi: Jiri Kylián

Iscenesættelse: Hans Knill

Musik: John Cage og Anton Webern

Kostumer: Joke Visser

Scenografi og Lysdesign: Michael Simon

Dansere: Caroline Cavallo, Martin James, Silja Schandorff, Andrew Bowman, Gitte Lindstrøm, Francesco Nappa, Gudrun Bojesen, Jean-Lucien Massot.

■ **BALLADS ENCLOSED (For Ayla)**

Urpremiere – 6. oktober 2001

Koreografi og iscenesættelse: Kevin O'Day

Musik: John King

Kostumer: Carole Divet

Lysdesign: Mark Stanley og Jesper Kongshaug

Pianist: Tatyana Zapolskaja

Musikalsk ledelse: Graham Bond

Dansere: Tina Højlund, Phillip Schmidt, Caroline Cavallo, Thomas Lund, Gitte Lindstrøm, Mads Blangstrup, Francesco Nappa, Jerome Buttazoni, Andrew Bowman, Gudrun Bojesen, Franziska Hollinek, Louise Midjord

■ **NØDDEKNÆKKEREN**

Urpremiere – 1. december 2001

Koreografi: Alexei Ratmanskij

Iscenesættelse: Alexei Ratmanskij og Mikael Melbye

Musik: P. Tjaikovskij

Scenografi og kostumer: Mikael Melbye

Lysdesign: Linus Felbom

Musikalsk ledelse: Graham Bond / Tadeuzs Wojciechowski

Dansere: Peter Bo Bendixen, Gudrun Bojesen, Thomas Lund, Lis Jeppesen, Poul-Erik Hesselkilde, Jette Buchwald, Tommy Frishøi, Kirsten Simone, Kenn Hauge, Tina Højlund, Morten Eggert, Gabor Baunoch, Vladimir Damianov, Martin James, Ole Just, Alexander Sukonnik, Tatiana Ratmanska, Jerome Buttazoni, Ask la Cour, Julien Ringdahl, Gitte Lindstrøm, Jean-Lucien Massot, Diana Cuni, Fernando Mora, Vincent van Webber, Andrej Uspenski, Martin Joyce, Kristoffer Sakurai, Martin Stauning, Asger Schlichtkrull, Uldis Strongins, Corps de Ballet og børn fra Den Kongelige Balletskole og Den Kongelige Statistiskole.

Ballads Enclosed (for Ayla):

Jerome Buttazoni

og Gitte Lindstrøm

Nøddeknækkeren:

Martin James

og Corps de Ballet

Vinger: Gudrun Bojesen

■ **VINGER**

Urpremiere – 25. oktober 2001

Koreografi og iscenesættelse: Anna Lærkesen

Musik: Johan Sebastian Bach

Scenografi: Anna Lærkesen og Johan Holten

Kostumer: Kirsten Lund Nielsen

Lysdesign: Jørn Melin

Soloviolin: Tobias Durholm/Lars Bjørnkjær

Musikalsk ledelse: Henrik Vagn Christensen

Dansere: Gudrun Bojesen, Claire Still, Andrew Bowman, Lesley Culver, Jerome Buttazoni, Amy Watson, Andrej Uspenski

SYMFONIKONCERTER

■ **Tivolis koncertsal – 5. januar**

Dirigent: Michael Schonwandt

Solist: Ralf Gothoni, klaver

Richard Wagner (1813-1883)
Forspil til "Mestersangerne i Nürnberg"
Benjamin Britten (1913-1976):
Klaverkoncert, op. 13 (1938, rev. 1945)

1. Toccata
2. Vals, Allegro
3. Impromptu, Andante lento, attacca
4. March, Allegro moderato - sempre alla marcia

Jean Sibelius (1770-1827)
Symfoni nr. 1, e-mol op. 39 (1899)
1. Andante ma non troppo - Allegro energico
2. Andante (ma non troppo lento)
3. Scherzo, Allegro
4. Finale (Quasi una Fantasia). Andante – Allegro molto

■ **Tourné til 17 Festival de Música de Canarias**

12. januar – 17. januar

Sports Centre Ulpiano Rodriguez, Lanzarote (12. januar)

Auditorio Alfredo Kraus, Gran Canaria (14. og 15. januar)

Teatro Guiniera, Tenerife (16. og 17. januar)

Dirigent: Michael Schonwandt

Solister: Nikolai Znaider, violin. Turi Olin Grimstad, sopran.

Palle Knudsen, baryton. Bo Boje Skovhus, baryton.

Edward Elgar. Concertouverture op. 50 "In the South"
L.V. Beethoven: Violinkoncert i D-dur op. 61
Friedrich Cerha: Songs for orchestra and baritone
(Lyrics, Peter Turrini)
Jean Sibelius: Symfoni nr. 1 op. 39 i e-mol
Carl Nielsen: Symfoni nr.3 op. 27 i d-mol "Espansiva"

■ **Tivolis koncertsal – 20. april**

Dirigent: Michael Schonwandt

Solister: Nikolaj Znaider, violin. Turi Olin Grimstad, sopran.

Palle Knudsen, baryton

Edward Elgar (1857-1934)
"In The South" (Alassio), koncertouverture, op. 50 (1904)
Jean Sibelius: Violinkoncert, d-mol op. 47 (1903, rev. 1905)
1. Allegro moderato
2. Adagio di molto
3. Allegro, ma non tanto
Carl Nielsen (1865-1931) Symfoni nr. 3, op 27 "Espansiva" (1910-11)

1. Allegro espansivo
2. Andante pastorale
3. Allegretto un poco
4. Finale. Allegro

■ **Tivolis koncertsal – 14. september**

Dirigent: Yakov Kreizberg

Solist: Nikolai Demidenko, klaver

Program:
Sergej Rachmaninov (1873-1943)
Klaverkoncert nr. 2, c-mol op. 18 (1900-01)

1. Moderato
2. Adagio Sostenuto
3. Allegro Scherzando

Dmitrij Sjostakovitj (1906-1975)
Symfoni nr. 5, d-mol op. 47 (1937)

1. Moderato – Allegro non troppo
2. Allegretto
3. Largo
4. Allegro non troppo

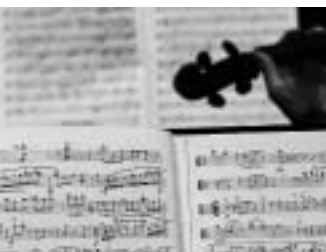
■ **Nytårskoncert – Gamle Scene 31. december**

Dirigent: Michael Schonwandt

Konferencier: Henrik Koefoed

1. AFDELING:
Felix Mendelssohn Bartholdy: En skærsommernatsdrøm –
ouverture, op.21
Hendes Majestæt Dronningens nytårstale
Felix Mendelssohn Bartholdy: Fra En skærsommernatsdrøm,
op.61 Notturmo-Con moto Tranquillo
Johan Strauss d.yngre: Frühlingstimmen, op- 410
Inger Dam-Jensen, sopran
Johan d. yngre og Josef Strauss: Pizzicato Polka
Johan Strauss d.yngre: An der schönen, blauen Donau,
op-314
Dansere: Kristine Rose Andersen og Martin Stauning
Koreografi: Bill Holmberg og Ann Kolvig
Johannes Brahms: Ungarsk dans nr. 7, F-dur og Ungarsk dans
nr. 5, g-mol

2. AFDELING
Georges Bizet: Fra Carmen : Entr'acte og Toreadormarchen fra
4. akt.: "Les voici, les voici"
Det Kongelige Operakor
Pablo de Sarasate: Navarra, op.33
Sylvia Elisabeth Viertel og Lars Bjørnkjær, violiner
Emmanuel Chabrier: Espana - rapsodie
J. S. Bach: af partita i B-dur Klaus Hoffmeyer
Giuseppe Verdi: Fra Aida: Triumfmarch

KAMMERKONCERTER

■ **Nationalmuseet – 28. januar****Dansk og engelsk musik for messingblæsere****Medvirkende: Poul Erik Vilsbæk, Pall Sollstein, Lasse Mauritzen, Anna Nygaard, Thomas Jensen, Mikael Frank Møller, Ola Nilsson, Keld Jørgensen, Lars Holmgaard,**

Program:

Søren Barfoed (f. 1950): Kvintet for messingblæsere op. 13
 Michael Tippett (1905-1998): Sonate for 4 horn
 Bo Holten (f. 1948): Puder og Skår for messingkvintet
 John Frandsen (f. 1956): Week-end , 3 satser for brass-kvintet
 H.S. Paulli (1810-1891): Retraite fra baletten NAPOLI
 Giles Farnaby (1563-1640): The Old Spagnoletta
 Troid Aagesen (1570-1633): Emilia mia Gentile
 Anthony Holborne (1547-1602): The Fairie Round
 John Dowland (1563-1626): The King of Denmarks Gaillard
 Fuzzy (f. 1939): Syv Postkort fra Ebeltoft og omegn

■ **Gamle Scene – 18. februar****Dirigent: Lars Bjørnkjær****Solister: Tobias Durholm, Sune Ranmo, Anna Dina Schick, Catherine Beynon, Poul Erik Vilsbæk, Medvirkende: Det kgl. Kapels Kammerorkester**

Program: W.A. Mozart: 5 Kontradanse KV 609
 Flemming Patrick-Andersen: Koncert for fløjte og harpe (Uropførelse)
 W.A. Mozart: Koncert for horn og orkester nr. 3 i Es-dur KV 447
 W.A. Mozart: Sinfonia Concertante for violin og bratsch i Es-dur KV 364

■ **Nationalmuseet – 4. marts 2001****Medvirkende: Amalie Malling, Louise Bebbler, Anne Lindeskov, Lars Holm Johansen, Bjørn Ianke, Joakim Dam Thomsen, Lee Morgan, Klaus Frederiksen, Poul Erik Vilsbæk.**

Program: Kammermusik af Mozart og Schubert
 W.A. Mozart: Kvintet for klaver obo , klarinet , fagot , horn i Es-dur , KV 452
 Franz Schubert: Kvintet for klaver, violin, bratsch, cello og kontrabas i A-dur op. 114
 "Forellekvintetten"

■ **Nationalmuseet – 28. oktober****Fransk og Russisk Kammermusik****Medvirkende: Russel Itani, Henrik Skotte Larsen, Bertil Andersson, Jakob Dam Nielsen, Lasse Mauritzen, Alina Kommisarova, Vladimir Landa, Iben Teilmann, Eugene Hye-Knudsen.**

Program: Jacques Ibert: "Trois pièces brèves" for blæserkvintet
 Jean Francaix: Quintette (1948)
 Dmitri Schostakovitj: Strygekvartet nr. 8 , op. 110

■ **Gamle Scene – 25. november****Medvirkende: Det kgl. Kapels Kammerorkester
 Dirigent: Lars Ulrik Mortensen**

Program: Joseph Haydn: Symfoni nr. 6 "Le Matin"
 Symfoni nr. 7 "Le Midi"
 Symfoni nr. 8 "Le Soir"

■ **Nationalmuseet – 2. december****Medvirkende: Martin Åkerwall, Keld Jørgensen, Lars Holmgaard, Lars Bjørnkjær, Søren Pedersen, Per Lund Madsen, Rikke Yde, Michala Kisselhegn, Sune Ranmo, Jørgen Buhl Petersen, Lars Holm Johansen, Eugene Hye-Knudsen.**

Program: Martin Åkerwall (f. 1965): "Trimendious" for basun, tuba og klaver
 Flemming Patrick-Andersen (f. 1966): Klavertrio nr. 1
 Martin Stauning (f. 1982): Oktet for strygere (uropførelse)
 Johan Svendsen (1840-1911): Oktet for strygere i A-dur op. 3

Jean de France:

Henrik Noël Olesen og
Cecilia Zwick Nash

FORESTILLINGSOVERSIGT / SKUESPIL

Forestilling	Scene	Antal opfør.	Antal tilsk.	Sædebel. %	Værdibel. %
Anne Sophie Hedvig	Turbinehal	19	5.649	85%	59%
Antonius og Cleopetra	Turbinehal	25	7.679	88%	62%
Fruentimmerskolen	Nye	18	14.431	98%	91%
Glasmeneriet	Omformerhal	38	6.491	86%	57%
Jean de France	Gamle	3	2.844	68%	52%
Klaras forhold	Omformerhal	33	4.348	67%	24%
Peer Gynt	Turbinehal	35	11.380	93%	74%
Skyld og skyld	Turbinehal	23	7.019	87%	61%
Sparekassen	Nye	1	561	69%	55%
Spurv i tranedans	Gamle	21	17.951	63%	50%
Spöksonaten	Gamle	3	1.212	100%	86%
Strygekvartet i c-moll	Turbinehal	23	4.971	62%	41%
Urene hænder	Omformerhal	39	4.548	59%	25%
Ordinære forestillinger i alt		281	89.084	77%	56%
Arsenik og gamle kniplinger	Glassalen	30	8.849	61%	62%
Gæstespil: Make up	Turbinehal	19	2.741	73%	60%
Oplæsning Hofteatret	Gamle	3	478	89%	79%
I alt		333	101.152	76%	57%

Parsifal:

Poul Elming

FORESTILLINGSOVERSIGT / OPERA

Forestilling	Scene	Antal opfør.	Antal tilsk.	Sædebel. %	Værdibel. %
Brecht + Weill	Nye	5	3.440	96%	83%
Capriccio	Gamle	6	7.740	99%	89%
Carmen	Gamle	9	11.478	98%	91%
Don Juan	Gamle	9	12.137	99%	90%
Falstaff	Gamle	5	6.452	99%	90%
Figaros Bryllup	Gamle	5	6.716	99%	90%
Heksemutter Mortensen	Hofteateret	16	2.787	97%	58%
La Boheme	Gamle	2	2.589	100%	92%
La Traviata	Gamle	3	4.051	99%	90%
Le Grand Macabre	Gamle	7	7.314	80%	69%
Maskarade	Gamle	13	15.290	90%	81%
Maskeballet	Gamle	14	16.985	93%	79%
Otello	Gamle	15	17.157	88%	76%
Parsifal	Gamle	5	6.368	98%	89%
Rejsen til Reims	Gamle	8	10.276	99%	88%
Salome	Gamle	5	6.316	97%	86%
Ordinære forestillinger i alt		127	137.096	94%	84%
Kulturnat	Gamle	1	1.041	77%	72%
OperaAkademikoncert	Gamle	1	1.146	84%	62%
Verdi koncert	Hofteateret	1	135	96%	74%
I alt		130	139.418	94%	84%

FORESTILLINGSOVERSIGT / BALLET

Forestilling	Scene	Antal opfør.	Antal tilsk.	Sædebel. %	Værdibel. %
Amors og Balletmesterens Luner *	Gamle	8			
Ballads Enclosed *	Gamle	6			
Ballet/galla	Gamle	1	1.278	98%	84%
Blande Balletter	Gamle	59	63.432	81%	66%
Den Røde Ballon *	Gamle	8			
Forårsfornemmelser *	Gamle	6			
Hallelujah Junction *	Gamle	19			
Jazz *	Gamle	12			
Napoli	Gamle	8	8.127	75%	67%
Napoli III akt *	Gamle	1			
Nomade *	Gamle	13			
Off the Record *	Gamle	6			
Pdd. Romeo og Julie **	Gamle	1			
Pdd. Svanesøen **	Gamle	1			
Romeo & Julie	Gamle	13	14.767	87%	62%
Serenade *	Gamle	7			
Stabat Mater *	Gamle	10			
Stepping Stones *	Gamle	12			
Svanesøen	Gamle	2	2.582	99%	93%
Sylfiden *	Gamle	13			
Tarntella **	Gamle	1			
The Concert *	Gamle	12			
Tornerose	Gamle	8	10.214	98%	85%
Turandots Drøm *	Gamle	6			
Vinger *	Gamle	4			
Violin Concerto *	Gamle	13			
Witness **	Gamle	1			
Yesterday *	Gamle	15			
Ordinære forestillinger i alt		91	100.400	84%	69%
Koreogr.Workshop	Øvrige	3	198	73%	64%
Mesias.gæstespil Hamburg 1)	Gamle	1	1.247	100%	100%
Nøddeknækkeren Tivoli	Tivoli	20	25.017	95%	89%
St. Balletskoledag	Gamle	2	2.666	98%	92%
Yesterday i Bella Center	Øvrige	1			
I alt		118	129.528	86%	72%

Note: De med * angivne forestillinger er indregnet i blandede programmer

Note: De med ** angivne forestillinger er indregnet i Balletgalla

1) Gæstespil solgt som fuldt hus

FORESTILLINGSOVERSIGT / KONCERTER

Forestilling	Scene	Antal opfør.	Antal tilsk.	Sædebel. %	Værdibel. %
Kammerkoncert	Øvrige	4	785	69%	60%
Kammerorkesterkoncert	Gamle	2	1.031	38%	22%
Nytårskoncert	Gamle	1	1.351	99%	97%
Symfonikoncert	Tivoli	3	5.373	94%	85%
I alt		10	8.540	78%	77%

Violin Concerto:

Jean-Lucien Massot

Klaras forhold:

Henrik Jandorf og

Susanne Storm

Turandots Drøm::
Caroline Cavallo og
Christina McDermott

FORESTILLINGSOVERSIGT / TURNÉER INDLAND					
Forestilling	Scene	Antal opfør.	Antal tilsk.	Sædebel. %	Værdibel. %
Arsenik og gamle kniplinger 1)		69	34.500	-	-
Opera Roskilde		1	500	-	-
Opera Tisvilde		1	500	-	-
Sparekassen 2)		26	13.000	-	-
Svanesøen 3)		4	6.000	-	-
I alt		101	54.500	-	-

1) Albertslund, Ballerup, Esbjerg, Fladså, Fredericia, Frederikshavn, Frederikssund, Frederiksværk, Glamsbjerg, Grenaa, Greve, Haderslev, Helsingør, Herlev, Herning, Hjørring, Holbæk, Holstebro, Horsens, Hvidovre, Høje-Tåstrup, Hørsholm, Ishøj, Jyllinge, Kastrup, Kolding, Lemvig, Nakskov, Nyborg, Nykøbing Falster, Nykøbing Mors, Randers, Ringsted, Roskilde, Rødovre, Skanderborg, Skive, Slagelse, Slesvig, Stege, Svendborg, Sønderborg, Thisted, Tønder, Vejle, Viborg, Værløse, Aalborg, Aarhus.

2) Ballerup, Fredericia, Horsens, Lyngby, Nakskov, Nykøbing Falster, Nykøbing Mors, Ringsted, Slagelse, Slesvig, St. Heddinge, Svendborg, Tønder, Vejen, Vejle, Viborg, Aabenraa, Aalborg, Aarhus.

3) Herning, Aalborg, Aarhus.

FORESTILLINGSOVERSIGT / TURNÉER UDLAND					
Forestilling	Scene	Antal opfør.	Antal tilsk.	Sædebel. %	Værdibel. %
Kapelkoncert Gran Canaria		5	4.900	-	-
I alt		5	4.900	-	-

FORESTILLINGSOVERSIGT / FRILUFTSFORESTILLINGER GRATIS ADGANG					
Forestilling	Scene	Antal opfør.	Antal tilsk.	Sædebel. %	Værdibel. %
Operakoncert i Søndermarken	Sønder	1	60.000	-	-
Opera Skamlingsbanken	Skamling	1	20.000	-	-
Ballet Kastelet (blandet program)	Kastelet	1	10.000	-	-
Uddr. Nøddeknækkeren *	Kastelet	1	0	-	-
Uddr. Napoli*	Kastelet	1	0	-	-
Uddr. Tornrose*	Kastelet	1	0	-	-
Uddr. Jubeldans*	Kastelet	1	0	-	-
I alt		3	90.000	-	-

Note: De med * angivne forestillinger er indregnet i blandede programmer

FORESTILLINGSOVERSIGT / FORESTILLINGER I ALT					
Forestilling	Scene	Antal opfør.	Antal tilsk.	Sædebel. %	Værdibel. %
Total ordinære forestillinger		509	335.120	86%	73%
Total for egne forestillinger		82	43.518	83%	80%
Total turneforestillinger		106	59.400	-	-
Total friluftsfestillinger		3	90.000	-	-
I alt		700	528.038	85%	74%

DET KONGELIGE TEATERS HOVEDTAL

HOVEDTAL	regnskab 2000	regnskab 2001	budget 2002
<i>Indtægter i alt</i>	407,9	414,0	431,0
<i>Nettobeviling/tilskud</i>	310,0	317,9	323,8
<i>Driftsindtægter i alt</i>	97,9	96,1	107,2
<i>Billetsalg</i>	68,3	62,8	81,1
<i>Sponsorindtægter</i>	15,0	13,0	15,0
<i>Øvrige indtægter</i>	14,5	20,3	11,0
<i>Udgifter i alt</i>	407,2	417,6	430,2
<i>Driftsudgifter i alt</i>	407,2	417,6	430,2
<i>Forestillingsudgifter</i>	69,7	68,6	71,2
<i>Øvrige driftsudgifter</i>	77,6	79,5	78,5
<i>Lønudgifter</i>	260,0	269,5	280,5
<i>Årets resultat</i>	0,6	-3,5	0,8
<i>Akkumuleret resultat, ultimo</i>	22,3	18,8	19,6

Maskerade:
Stephen Milling

UDGIFTSFORDELING	regnskab 2000	regnskab 2001	budget 2002
<i>Skuespil</i>	61,2	63,1	62,8
<i>Opera</i>	130,3	134,7	139,8
<i>Ballet</i>	92,2	100,9	98,5
<i>Konserter</i>	13,1	12,8	13,0
<i>Turné</i>	17,2	8,7	11,3
<i>Balletskolerne</i>	5,5	5,6	5,5
<i>Operaakademiet</i>	3,0	3,2	3,3
<i>Marketing og planlægning</i>	33,7	34,9	34,8
<i>Generel ledelse og administration</i>	13,7	16,2	16,9
<i>Bygningsmæssig drift</i>	37,5	37,6	34,3
<i>Puljer til fordeling</i>	-	-	10,1
<i>Udgifter i alt</i>	407,3	417,6	430,2

BILLETINDTÆGTERNES FORDELING

	<i>regnskab 2000</i>	<i>regnskab 2001</i>	<i>budget 2002</i>
<i>Skuespil</i>			
<i>København</i>	10,9	10,4	15,8
<i>Turné</i>	3,7	1,3	2,3
<i>Skuespil i alt</i>	14,6	11,6	18,1
<i>Opera</i>			
<i>København</i>	27,3	29,8	35,9
<i>Turné</i>	0,7	0,0	1,2
<i>Opera i alt</i>	28,0	29,8	37,1
<i>Ballet</i>			
<i>København</i>	20,1	19,3	21,5
<i>Turné</i>	4,0	0,7	0,5
<i>Ballet i alt</i>	24,1	20,0	22,0
<i>Koncerter</i>			
<i>København</i>	1,6	1,3	1,5
<i>Turné</i>	-	-	2,5
<i>Koncerter i alt</i>	1,6	1,3	4,0
<i>I alt</i>			
<i>København</i>	60,0	60,8	74,7
<i>Turné</i>	8,3	1,9	6,5
<i>Total</i>	68,3	62,8	81,1

Don Juan:

Palle Knudsen og
Gisela Stille

DET KONGELIGE TEATERS AKTIVITETER

regnskab 2000 regnskab 2001 budget 2002

	regnskab 2000	regnskab 2001	budget 2002
<i>Antal opførte værker (inkl. gæstespil)</i>			
Skuespil	18	16	15
Opera	16	17	15
Ballet	28	24	19
<i>I alt</i>	<i>62</i>	<i>57</i>	<i>49</i>
<i>Antal nyproduktioner</i>			
Skuespil	14	10	13
Opera	5	6	6
Ballet	8	11	6
<i>I alt</i>	<i>27</i>	<i>27</i>	<i>25</i>
<i>Antal forestillinger (opførelser, København og indenlandske turnéer)</i>			
Skuespil	461	428	452
– heraf indenlandske turnéforestillinger	73	95	83
Opera	140	134	138
– heraf indenlandske turnéforestillinger	4	3	14
Ballet	121	123	123
– heraf indenlandske turnéforestillinger	-	4	2
Koncerter	15	10	8
– heraf indenlandske turnéforestillinger	3	-	-
<i>I alt</i>	<i>737</i>	<i>695</i>	<i>721</i>
<i>Antal turnéer udland</i>			
Skuespil	3	-	-
Opera	12	-	-
Ballet	18	-	8
Koncerter	-	5	5
<i>I alt</i>	<i>33</i>	<i>5</i>	<i>13</i>
<i>Antal tilskuere</i>			
<i>København og ind- og udenlandske turnéer</i>			
Skuespil	158.000	149.000	158.000
Opera	145.000	140.000	134.000
Ballet	153.000	136.000	145.000
Koncerter	13.000	14.000	19.000
<i>København og ind- og udenlandske turnéer i alt</i>	<i>469.000</i>	<i>439.000</i>	<i>456.000</i>
<i>Friluftsforestillinger</i>	<i>90.000</i>	<i>90.000</i>	<i>90.000</i>
<i>Tilskuere i alt</i>	<i>559.000</i>	<i>529.000</i>	<i>546.000</i>
<i>Øvrige aktiviteter – publikumsarrangementer</i>			
Skuespil	31	31	
Opera	2	6	
Ballet	18	77	
Koncerter	-	2	
<i>Arrangementer i alt</i>	<i>51</i>	<i>116</i>	

Jean de France:

Asger Reher og Birthe

Neuman

BELÆGNING / KØBENHAVN

		regnskab 2000	regnskab 2001	budget 2002
Skuespil*	Sæde	63%	76%	72%
	Værdi	47%	57%	62%
Opera	Sæde	90%	94%	88%
	Værdi	82%	84%	83%
Ballet	Sæde	83%	86%	79%
	Værdi	71%	72%	70%
Koncerter	Sæde	82%	78%	86%
	Værdi	76%	77%	78%
I alt	Sæde	78%	85%	80%
	Værdi	69%	74%	74%

Note*: Lukning af Stærekassen 2001

Falstaff:

Gitta-Maria Sjöberg og

Jonathan Veira

PERSONALE / ÅRSVÆRK

	regnskab 2000	regnskab 2001	budget 2002
Skuespil	62	55	60
– heraf skuespillere	49	42	-
Opera	231	238	238
– heraf solister	31	32	-
– heraf kor	62	63	-
– heraf kapelmusikere	108	113	-
Ballet	123	126	126
– heraf dansere	90	89	-
Teknisk afdeling	285	282	282
Marketingafdelingen	35	23	22
Administration	41	42	42
I alt fastansatte	777	767	771
Herudover timelønnede og forestillingsansatte	65	60	65
Det Kongelige Teater i alt	842	827	836

	regnskab 2000	regnskab 2001
SKUESPILAFDELING, TOTAL	62	55
Skuespillere	49	42
Dramaturger	4	4
Sufflører	5	4
Administration m.v.	4	5
OPERA AFDELING, TOTAL	231	238
Solister	31	32
Kor	62	63
Dirigenter	1	-
Kapelmusikere	108	113
Repetitører	10	9
Instruktører	2	3
OperaAkademi	3	3
Administration m.v.	15	15
BALLETA FDELING, TOTAL	123	126
Balletdansere	90	89
Repetitører	11	11
Instruktører m.v.	1	2
Danseskolen	11	11
Læseskolen	1	4
Balletskole, Holstebro	1	1
Administration m.v.	7	8
TEKNISK AFDELING, TOTAL	285	282
Administration m.v.	14	14
Dekoration	28	29
Sceneteknik	153	148
Kostumer	71	71
Driftsafdeling	19	20
MARKETINGAFDELING, TOTAL	35	23
Marketing, presse og information m.v.	12	12
Servicekontor og rundvisning m.v.	8	8
Billetsalg	9	-
Turné og gæstespil	3	2
Bibliotek	2	1
ADMINISTRATION, TOTAL	41	42
Direktion	5	5
Personale og journal	6	6
Regnskab og indkøb	16	16
Budget og planlægning	5	6
Regissører	9	9
I alt, fastansatte	777	767
Herudover timelønnede og forestillingsansatte	65	60
Det Kongelige Teater, total	842	827
Ovennævnte indeholder følgende antal håndværks- og kontorelever	17	18
Udover ovennævnte kommer følgende antal balletelever København	56	58
Udover ovennævnte kommer følgende antal balletelever Holstebro	23	23
Udover ovennævnte kommer følgende antal Opera-Akademi elever	20	20

Gæstekunstnere omregnes ikke til årsværk

Off the Record:

Jean-Lucien Massot, Rose
Gad og Francesco Nappa

Sparekassen:

Morten Suurballe

Anne Sophie Hedvig:

Jørgen Reenberg

SKUESPILLERE

Fastansatte skuespillere

Mikael Birkkjær
Ole Ernst
Peter Gilsfort
Henrik Jandorf
Henning Jensen
Kristian Holm Joensen
Olaf Johannessen
Henrik Koefoed
Benny Poulsen
Jørgen Reenberg
Morten Suurballe
Søren Sætter-Lassen
Ole Westh-Madsen
Alexandre Willaume-Jantzen

Karen Margrethe Bjerre
Benedikte Hansen
Helle Hertz
Annika Johannessen
Bodil Jørgensen
Cecilia Zwick Nash
Birthe Neumann
Ghita Nørby
Kirsten Olesen
Birgitte Simonsen
Paprika Steen

Øvrige skuespillere

Mikael Asmussen
Nis Bank-Mikkelsen
Niels Bender
Rasmus Bjerg
Martin Brygmann
Rune Elers
Bjarne Henriksen
Morten Hauch-Fausbøll
Stig Hoffmeyer
Anders Hove
Morten Kirkskov
Pelle Koppel
Nikolaj Lie Kaas
Søren Lenander
Runi Lewerissa
Thure Lindhardt
Lars Lippert
Pete Livingstone
Lars Lunøe
Henrik Lykkegaard
Søren Malling
Christian Mosbæk
Holger Munk
Troels II Munk
Peter Mygind
Kjeld Nørgaard
Kim Nørrevig

Henrik Noël Olesen
Caspar Phillipson
Asger Reher
Helge Scheuer
Søren Steen
Flemming Sørensen
Mads Wille

Petrine Agger
Lotte Bergstrøm
Ida Dvinger
Jannie Faurschou
Lisbeth Holdt Jørgensen
Mette A. Horn

Christiane G. Koch
Line Kruse
Sonja Oppenhagen
Sonja Richter
Maibritt Saerens
Malene Schwartz
Beatrice Seedorff
Susanne Storm
Lene Vasegaard

Skuespilelever:

Joen Hovgaard
Roger Matthisen
Nanna Buhl Andresen
Marie Askehave
Heidi Colding-Hansen
Camilla Gjelstrup
Charlotte Guldborg

OPERASOLISTER

Sopraner

Anne Margrethe Dahl
Inger Dam-Jensen
Tina Kiberg
Elsebeth Lund
Djina Mai-Mai
Lise-Lotte Nielsen
Gitta-Maria Sjöberg
Gisela Stille
Irene Theorin

Mezzosopraner

Hanne Fischer
Elisabeth Halling
Kari Hamnøy
Susanne Resmark
Tuva Semmingsen
Randi Stene

Tenorer

Stig Fogh Andersen
Poul Elming
Johnny van Hal
Ole Hedegaard
Gert Henning-Jensen

Michael Kristensen
Bengt-Ola Morgny
Niels Jørgen Riis

Barytoner

Jørgen Ole Børch
Kjeld Christoffersen
Per Høyer
Palle Knudsen
John Lundgren
Guido Paevatalu
Johan Reuter

Basser

Sten Byriel
Christian Christiansen
Anders Jakobsson
Stephen Milling

OPERA KORET

1. Sopran

Jette Lis Arnholtz
Pernille Bruun
Anne Frellesvig
Tine Grønabæk
Irene Graaner
Antje Jansen
Lilli Jønych
Marie Kindberg
Charlotte Meldgaard
Lisbeth Reinhold
Bente Skovmøller

1. Tenor

Ejvind Callesen
Mats Calvén
Ernst S. Dalsgaard
Magnus Gislason
Imre György
Søren Hossy
Thomas Koppel
Steen Nordberg-Nielsen
Michael B. Schou
Morten Schønberg
Sørensen
John Venning

2. Sopran

Louise Bothmann
Karen Dinitzen
Birgitte Ewerlöf
Bente Fischer
Annika Isgar
Kirsten Johansen
Christine Marstrand
Camilla Paulsson

2. Tenor

Peter Steen Andersen
Visti Hald
Mogens Gert Hansen

Thomas Poulsen Kragh
Mark McLeod
Nikolaj Schiøtz
Jan-Erik Sääv

1. Bas

Hans Lawaetz
Bo G. Nanfred
Børge Nielsen
Ole Jegindø Norup
Jens Fruergaard Otte
Rudi Sisseck
Ole Sørensen

2. Bas

Stefan Cushion
Torben Demstrup
Jens Bruno Hansen
Uffe Henriksen
Morten Kramp
Ove Mynderup
Stephen Schramm
Søren Aagaard

1. Alt

Margit Lykke Christensen
Lene Farver-Sonne
Pia Rose Hansen
Anne Kleinstrup
Gunver Nielsen
Trunte Aaboe

2. Alt

Jane Bertelsen
Sasse Flodgaard
Lene Freil
Ruth Hansen
Ulla Kudsk Jensen
Catarina Roos
Annelise Rye
Annita Wadsholt

KAPELLET

Koncertmestre:

Lars Bjørnkjær
Tobias Durholm
Sylvia Viertel
Hilaryjane Parker

Violin 1:

Anne Egendal
Anton Lasine
Anna Gwozdz
Per Mendel Stern
Marie Louise Garde
Anika Telmanyi
Mikael Kramer
Claes Göran Sjöberg
Rikke Yde
Sara Wallevik
Flemming Andersen
Tina Træholt
Alina Komissarova

Michala Kisselhegn
Karen H. Jørgensen

Violin 2

Michael Malmgreen
Louise Bebbler
Tanja Birkelund
Ane Marie Öberg
Vladimir Landa
Søren Kaas Claesson
Arkadi Servetnik
Kenneth McFarlan
Per L. Madsen
Kristoffer L. Madsen
Grit D. H. Westi
Inge H. Andersen
Daniel Pergamenschikow
Vanessa Blander
Marianne Rydell

Bratsch:

Gert-Inge Andersson
Iben Teilmann
Tomas Kvæde
Sune Ranmo
Jørgen Buhl Pedersen
Johannes Eskjær
Per Olsson
Lotte Wallevik
Anne Lindeskov
Benedikte Artved
Jørgen Hansen
Edith Code

Cello:

Lars Holm Johansen
Anders Øberg
Ingemar Brantelid
Anders Grøn
Kristian N. Sørensen
Eugene Hye-Knudsen
Johan Krarup
Nina Reintoft
Anette Muschter
Emilie Eskær
Charlotte Lund
Christiansen

Bas:

Mette Hanskov
Björn Ianke
Kalina Goudeva
Bjarne R. Nielsen / Katrine Øigaard
Lars Malther
Johnny Sølvberg
Lars Clemmensen
Bjørn I. J. Bløndal
Jeppe Mørch Sørensen

Fløjte

Eva Ø. Andersen
Anna Dina Schick
Nikolaj Von Scholten

Susan Døi Kristensen
Russell Itani

Obo:

Henrik Goldschmidt
Joakim Dam Thomsen
Radi Radev
Sven Buller
Henrik Skotte Larsen
Peter Halaburt

Klarinet:

Søren Birkelund
Lee Morgan
Tore O. Poulsen
Jesper H. Madsen
René Højlund Rasmussen
Asger Henriksen
Bertil Andersson

Fagot:

Mogens E. Mogensen
Klaus E. Frederiksen
Jacob Dam Nielsen
Jørgen Bracht Nielsen
Peter Jakobsen

Horn:

Poul Erik Vilsbæk
Ola Nilsson
Allan Bendsen
Lasse Mauritzen
Ejvind Frantzen
Pall Solstein
Jørgen Jensen
Anna Nygaard
Carsten S. Nielsen

Trompet:

Ketil Christensen
Per Morten Bye
Mikael Frank Møller
Niels Vind
Robert Ertmann Larsen
Bjarne Nielsen
Søren Emtoft

Trombone:

Torbjörn Kroon
Brian Bindner
Keld Jørgensen
Kasper Thaarup
Peter Jönsson
Jan Mortensen
Lars Haugaard
Lars H. Hastrup

Tuba:

Lars Holmgaard

Harpe:

Renata Vilímová
Catherine Beynon

Pauke:

Søren Monrad
Thomas Søndergaard

Slagtøj:

Per Jensen
Mads Drewsen
Ole John Pedersen
Thomas Widlund
Patrick Raab
Frederik Andersson

BALLET

Karakterdansere:

Jette Buchwald
Ulla Frederiksen
Lis Jeppesen
Eva Kloborg
Christina Nilsson
Heidi Ryom
Kirsten Simone

Mogens Boesen

Tommy Frishøi
Kenn Hauge
Poul-E. Hesselkilde
Flemming Ryberg

Solodansere:

Gudrun Bojesen
Caroline Cavallo
Rose Gad
Marie-Pierre Greve
Gitte Lindstrøm
Christina Olsson
Silja Schandorff

Andrey Batalov

Peter Bo Bendixen
Mads Blangstrup
Andrew Bowman
Kenneth Greve
Martin James
Thomas Lund
Jean-Lucien Massot
Alexei Ratmanskij

Solister:

Lesley Culver
Diana Cuni
Tina Højlund
Theresa Jarvis
Christina McDermott
Claire Still

Jerome Buttazoni

Vladimir Damianov
Morten Eggert
Francesco Nappa

Korpsdansere:

Kristine Andersen
Maria Bernholdt

Marie Bro

Petrusjka Broholm
Henriette Brøndsholm
Mette Bødcher
Evelyne Chapays
Karina Elver
Ellen Green
Susanne Grinder
Sascha Haugland
Haley Henderson
Franziska Hollinek
Josee Howard
Caroline Jepsen
Cecilie Lassen
Ana-Maria Lucaciu
Louise Midjord
Henriette Muus
Sarah van Patten
Claire Ratcliffe
Tatiana Ratmanska
Marianne Rindholt
Femke Mølbach Slot
Julie Strandberg
Mathilde Søb
Ditte Teildorf
Julie Valentin
Astrid Voss
Emily Waters
Amy Watson
Esther L. Wilkinson
Charlotte Aamand

Henning Albrechtsen

Niels Balle
Gábor Baunoch
Ask la Cour
Nicolai Hansen
Thomas F. Jeppesen
Martin Joyce
Ole Just
Byron Mildwater
Fernando Mora
Morten Munksdorf
Kim Mühlenfeldt
Kurt Nielsen
Henrik Sten Petersen
Kristoffer Sakurai
Asger Schlichtkrull
Phillip Schmidt
Martin Stauning
Uldis Strongins
Alexander Sukonnik
Andrej Uspenski
Vincenzo v. Webber

Napoli:

Gitte Lindstrøm og
Jean-Lucien Massot

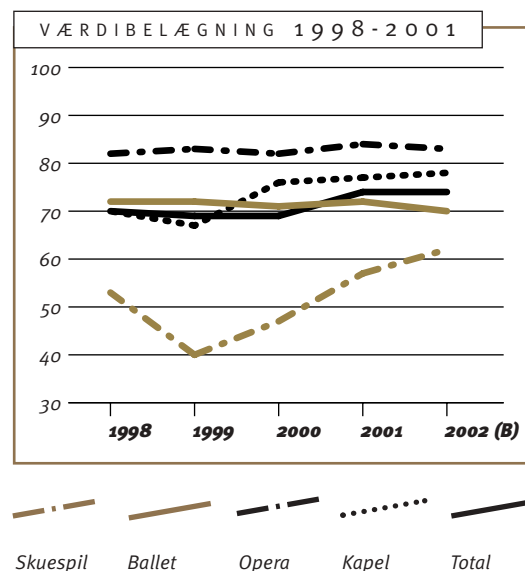
Maskeballet:

Guido Paevatalu

BILAG 3

UDVIKLING I BELÆGNINGSPROCENTER / KØBENHAVN						
		1998	1999	2000	2001	2002 (B)
Skuespil*	Sæde	63	56	63	76	72
	Værdi	53	40	47	57	62
Opera	Sæde	93	93	90	94	88
	Værdi	82	83	82	84	83
Ballet	Sæde	81	86	83	86	79
	Værdi	72	72	71	72	70
Koncerter	Sæde	77	68	82	78	86
	Værdi	70	67	76	77	78
I alt	Sæde	77	78	78	85	80
	Værdi	70	69	69	74	74

Note*: Lukning af Stærekassen i 2001

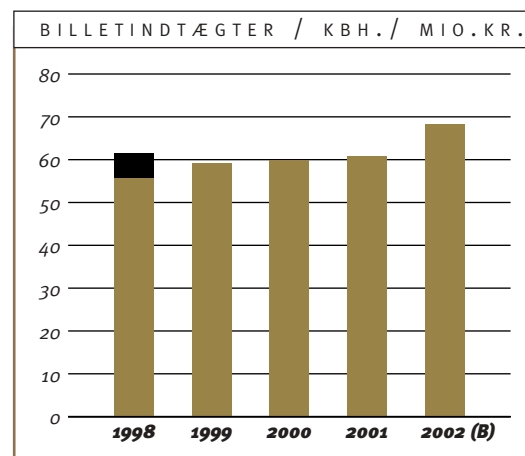

BILAG 4

BILLETINDTÆGTER / KØBENHAVN / MIO. KR. *		
	inkl. friluftsforestillinger	ekskl. friluftsforestillinger
1998	61,5	56,3
1999	59,2	59,2
2000	60,0	60,0
2001	60,8	60,8
2002 (B)	74,7	74,7

Note*: Årets priser

■ Friluftsforestillinger ■ Faste scener

BILAG 5

Billetsalget fordelt på billetkategorier i København
Antal billetter %

■ Abonnementsbilletter (Det Kongelige Teater/ARTE)
■ Fribilletter
■ Rabatbilletter
■ Fuld pris

